

Št. 182

**AVGUST
2021**

Št. člana_ice društva:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI TULICE

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolić

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Maja Vižintin, Špela Razpotnik

Sodelavci uredništva:

Taubi, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Barbara Jozelj, Žiga Novak, Jasmina Memić, Špela Blatnik, Diego Menendes, Miha Čurman, Jan Omahne Femec

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Ban, Rade Nikolić, Alexandra Koch, Wortflow, Mojca Fo,

Peter Kuntarič – Kunta, #dežvobraz

Ovitek:

Samira Kentrić

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Prostovoljni prispevek za časopis je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je prispevek za en izvod 2 EUR.

Celoletni prispevek za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

030 323 128 (SMS komentarnica)

E-pošta: urednistvo@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0400 1004 8456 921 odprt pri Nova KBM

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor

Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo

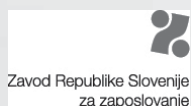
Evropski socialni sklad, projekt sofinancirata Republika Slovenija in Evropska Unija

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

STARE IGRE V NOVI PREOBLEKI

Foto: osebni arhiv

Svet je zapadel v novo, globalno igro, imenuje se pandemija in zdi se, da pred njo nihče ni varen. Igraš jo, tudi če tega ne želiš, vstopiš vanjo, če živiš v družbi, pa tudi če so tvoji stiki z zunanjim svetom zgolj virtualni. Takih, virtualnih igralcev je pravzaprav dosti, vse več.

Igra je s svojim prihodom nekoliko presenetila, tako da se pravila sproti vzpostavljajo, zaradi tega je veliko zmede, ljudje, skupnosti in države izgubljamo tla pod nogami, maje in spreminja se naša življenjska orientacija. Vendar je igra padla na tla že obstoječih iger moči in neenakosti. Zaradi tega pravila igre v pandemiji zdaleč niso enaka za vse, pa tudi iz dneva v dan se spreminjajo; ko že mislimo, da smo jih zapopadli, nam nekdo pove, da ni tako, ampak povsem drugače. Zaradi tega smo zmedeni, mentalno razrvani, nezbrani in v nekakšni stalni pripravljenosti na najhujše ležimo na kavču (tisti, ki kavč imamo) z daljincem na pozor.

Med tem, ko v Sloveniji v tem trenutku poskušajo spodbuditi ljudi k cepljenju, pa v nekaterih državah sveta cepiva ni dovolj niti za odstotek prebivalstva.

Globalna neenakost je z novo igro zazevala toliko bolj, prav tako se izkazuje tudi neenakost na lokalnih ravneh. Inštituti in drugi državni igralci, ki imajo v igri posebej izpostavljeno vlogo, razumejo, da je veliko ljudi izven njihovega dometa informiranja, denimo ljudje, ki živijo v oddaljenih krajih, pa tudi brezdomni. Četudi je zdravje brezdomnih v marsikaterem pogledu mnogo slabše in zdravstvene službe zanje slabše dostopne, so naenkrat pomembni, saj so del skupnega števila, in ko gre za epidemijo, ideja nalezljivosti ustvari občutek, da smo en organizem, soodvisni. Ta logika vzbuja nov način govora o odgovornosti, kjer se strah in skrb zase mešata z odgovornostjo in se tej pripisujejo novi, tudi neložniški prizvoki. Državni igralci za pomoč prosijo nevladne organizacije, da bi nagovorile tudi tiste, ki jih sami ne dosežejo. Vendar pa so prioritete težav ljudi zelo različne in zaščita pred virusom ni za vse enako pomembna. Ljudje to opravičujejo na različne nenavadne načine. Kjer hladnokrvno lažejo vodilni igralci v državi, se laž širi kot virus in tudi v igri pandemija laž zaseda pomembno mesto, kamuflira se med dejstva, maskira se v novice in se barva na belo, rdečo, črno, obvlada cirkuške trike, akrobatiko in žongliranje. Nekateri tako verjamejo, da nas s cepivi čipirajo, nadzirajo in dehumanizirajo. Med tem na veliko in vehementno uporabljamo pametne naprave, programe in aplikacije, ki nas v tej igri posiljujejo, nadzirajo in tudi dehumanizirajo z našim privoljenjem. Med tem na drugi strani slovenske meje igrajo še eno igro, ki ji rečejo zgolj igra, game. Begunci iz različnih še manj stabilnih območij sveta poskušajo prodreti v trdnjavo Evropo, boj je težak, rezultati slabi. Mnoge odbije policija, daleč od oči javnosti so v gozdovih in na brezpotjih žrtve nasilja organov države ali nepooblaščenih obupancev. Na poti se bežeči kdaj naselijo v na pol zapuščenih vaseh, kjer jih prebivalci iste vasi proglasijo za kužne, za virus. Tudi v znanstvenofantastičnih zgodbah Zemljani vselej zelo dobro poskrbimo za zaščito, ko pride do stika z Nezemljani.

Maskirati in ščititi se znamo, a ne pred virusom strahu in sovraštva. Tu nam zaščite primanjkuje, in to bi nas v obstoječi normalnosti lahko skrbelo. Kaj pa, če lahko v igri zmagamo le oboroženi s pogumom in ljubeznijo?

Špela Razpotnik

Kazalo:

- 2 **UVODNIK**
- 4 **VODA JE ŽIVLJENJE**
- 5 **NOVE norMALNOSTI NOČEM**
- 8 **45-LETNA NORMALNOST**
- 9 **ALKOHOLIZEM V ČASU COVIDA**
- 11 **CESTNA FILOZOFIJA**
- 12 **NEKAJ CESTNIH**
- 13 **ANEKDOTA IZ PRODAJE**
- 15 **MARIBORSKA SCENA**
- 16 **KLAVDIJIN ZDRAVSTVENI KOTIČEK**
- 17 **LITERARNA PRILOGA**
- 21 **SARIN DNEVNIK**
- 22 **NORMALNOST**
- 25 **VIRUS**
- 26 **KRALJEVI RECENZOR**
- 29 **IZZA REŠETK**
- 30 **NOČNA MORA**
- 31 **MILOŠEV FOTO KOTIČEK**
- 33 **OGLASNA DESKA**
- 34 **NAGRADNA KRIŽANKA**

»pOdpiram

»Žiga Gabrovec, finalist Masterchefa, ki je s svojo drugačnostjo in posebnostjo očaral marsikatero srce, navdušuje tudi v resničnem življenju. Ujel sem ga v Celju. S spoštljivimi besedami in grenkobo v srcu se pogovarja o ljudeh z ulice. Boli ga, da morajo ljudje preživljati tovrstne izzive. Z veseljem je izkazal podporo Kraljem ulice in časopisu. Poklon.«

Skinny

03
KRALJI
ULICE

PRAVILA PONUJANJA ČASOPISA

Ker želimo, da bi pri razširjanju časopisa Kralji ulice lahko sodelovalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev in bralk, je pomembno, da skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Člani in članice društva, ki ponujajo časopis, ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice.

Doslej so bili v javnosti zelo dobro sprejeti, mnogi bralci in bralke so pohvalili njihov pristop. Želimo si, da tako ostane tudi v prihodnje, zato člane in članice društva spodbujamo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis še bolj približati našim bralcem in bralkam.

- Časopis ponujam na miren in nevsiljiv način.
- Drugim članom in članicam društva, ki ponujajo časopis Kralji ulice, izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do ponujanja časopisa.
- Z drugimi člani in članicami društva se miroljubno dogovarjam glede lokacije ponujanja časopisa.
- Morebitne nesporazume rešujem na miren in spoštljiv način.
- Med ponujanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.

- Med ponujanjem časopisa omenjam predvideni prostovoljni prispevek in od bralcev in bralk ne pričakujem ničesar več.
- Med ponujanjem časopisa ne beračim.
- Spoštujem odločitev bralcev in bralk, da časopis vzamejo ali ne, in jih k temu nikakor ne silim ali jih drugače neprijetno vznemirjam.
- Med ponujanjem časopisa imam svojo uradno izkaznico društva na vidnem mestu. Številka žiga na časopisu mora biti adekvatna številki na izkaznici društva.
- Zbiranje prispevkov za druge dejavnosti društva je poskus zavajanja bralcev in bralk.
- Med ponujanjem časopisa upoštevam navodila za pravilno uporabo zaščitne maske in ohranjanje socialne distance.

Če se član ali članica društva ne drži pravil ponujanja časopisa, je na to najprej opomnjen_a s strani strokovne delavke oziroma delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do ponujanja časopisa Kralji ulice.

Bralce in bralke prosimo, naj morebitne kršitve sporočijo v uredništvo na telefonsko številko 059 022 503 ali na e-naslov: info@kraljiulice.org.

VODA JE ŽIVLJENJE

Razmišljam o otoku na Hrvaškem. Pa ne zato, ker je zdaj poletje, ampak zato, ker mi je otoka žal. Pred leti je bil znan po svoji naravi. To je bil otok, kamor so biologi hodili na praktične vaje iz ekologije. Ko si prišel, si zavohal borovce in občutil tišino. Šel si na sprehod in videl žabe v potokih in zaslišal škržate, zvečer pa so prišli na obisk divji ježi in zajci. Res je bilo lepo. Domačini so imeli svoje vrtove in lovili ribe.

In potem se je začel množični turizem. Domačini so najprej zabetonirali pešpot skozi gozd. Po dežju je bilo blatno, sosed pa je imel probleme z dostopom. Do hiše se je namreč želel pripeljati z avtom za golf. Ker tudi turisti ne marajo imeti umazanih čevljev, je na svoje stroške napeljal še električno napeljavo in naredil betonsko pot.

In potem so zabetonirali potok. Žabe so se preselile, potoka ni več. Celoten gozd je spremenil obliko. Ni več zajcev, je pa dodatna pot do morja skozi gozd. Pa beton, razrita cesta. Podtalnica ne teče več, občasno zmanjka vode. Ampak zakaj bi se vznemirjali, če so naredili v bližini nov Konzum. Tam lahko kupiš plastenke vode.

Pa se dva šoping centra nedaleč stran. Ker turisti to potrebujejo. Vsi domačini imajo apartmaje. Skoraj vsak je vzel kredit, zato da je naredil novo betonsko hišo s pogledom na morje. To imajo ljudje radi. Morje. In beton je lažje vzdrževati kot vrt. Zakaj bi imel vrt, če lahko vse kupiš? Zelenjavo neposredno iz Zagreba. Ali pa iz Argentine, Španije, Kitajske.

In potem vidim naš referendum. Kako bi radi iz Slovenije naredili še en betonski otok. Kako bi radi imeli ob jezeru še dodaten kafič, prodajalno sladoleda, fitnes ali visoko ograjo, pač tisto, kar je moderno in kar prinese največ evrov.

In potem se spomnim. A ni promocija Slovenije, da smo Slovenia Green? Naj taka tudi ostane. Naj bodo morja in jezera čista in od vseh. Ni mi treba piti kave ob jezeru. Za to lahko skočim tudi v Ljubljano. Mní Wičóni.*

Jojo

** Voda je življenje v jeziku severnoameriških staroselcev plemena Lakota (ljudstvo Sujev).*

NOVE norMALNOSTI NOČEM

Hja, dobro leto nazaj je bilo vse drugače, boljše. Za nami je res težko leto, ki je prineslo ogromno sprememb. Spomnim se, ko sem se med lockdowni in raznimi nesmiselnimi ukrepi še uspela tolažiti in bodriti, da bo prej ali slej vsega tega konec in bomo spet normalno zaživeli. A bolj ko je mineval čas, bolj sem spoznavala, da žal nikoli več ne bo tako, kot smo bili vajeni.

Hote ali ne smo ljudje postali bolj nezaupljivi in se posledično začeli izogibati drug drugega, celo odtujevati. Odnosi so se začeli krhati ali pa so razpoke v njih postajale globlje. Postali smo si tujci. Domači so umirali, svojci in prijatelji pa še na pogreb niso smeli. Ob misli, da se mnogi niso mogli dostojno posloviti od svojih, me obide žalost. Kajti prav v tem letu smo ljudje potrebovali drug drugega. Če se v času stiske ne moreš zanesti na svoje domače in iskrene prijatelje, na koga se potem lahko?

Da ne govorim, kako premišljeno sem morala ravnati s financami. Ker nisem smela prodajati uličnega časopisa, je bila moja denarnica vedno prazna, pusta, tako kot Sahara. In spet sem se tolažila s tem, da kljub življenjskemu stilu nisem

imela drugih težav kot zavedanja, da si pač v tem letu (in verjetno tudi v naslednjih) ne bom mogla prav veliko privoščiti. Kupovala sem lahko le znižane prehrabene izdelke. Različna živila sem glede na akcije iskala kar v petih različnih trgovinah, saj se moram držati strogo predpisane diete. Zanimivo pa je, da sem si prvič v življenju rekla: »Hvala bogu, da sem kreditno nesposobna!« Resno mislim. Kar stisne me ob misli, da mora ogromno ljudi odplačevati kredite v času, ko gospodarstvo trpi.

Leto se je obrnilo, prišla je pomlad in z njo so se ukrepi zrahljali. In končno sem zbrala pogum in začela spet ponujati ulični časopis. Lep občutek je bil, ko sem ugotovila, da so me bili ljudje, ki vsakodnevno parkirajo v garažni hiši na Trdinovi, veseli. Niso se me bali. Morda zato, ker me poznajo in ker sem vedno upoštevala predpisane zaščitne ukrepe. Tudi vzdrževanje primerne razdalje. Morda je bila zato toliko bolj občutna stigmatizacija in toliko bolj opazno zmrdovalje mimoidočih, ki so po naključju zašli mimo garažne hiše. Kot bi bila na smrt bolna, so se prijemali za tošelj, ženske za torbico, naredili so

Wortflow

tudi širši ovinek okrog mene. Kakor da pričakujejo, da bom vsak čas skočila nanje.

Če je to nova normalnost, naš novi vsakdan, v katerem smo ljudje prestrašeni, nekomunikativni in zaprti sami vase, vam kar odkrito povem, da te nove normalnosti nočem in je ne odobravam.

Špela

ZALOTEN

Normalnost je za vsakogar drugačna. Robi predstavlja košček svoje stare normalnosti. Na novo upa v kratkem.

Pot me je večkrat zanesla v klinični center. Tam sem ponavadi nabral nekaj zdravil za lajšanje odtegnitvenih simptomov, če pa tega ni bilo, sem se zadovoljil s kakšnimi manjšimi predmeti, ki sem jih pozneje pretopil v denar.

Tako sem nekega dne sedel v čakalnici, se pretvarjal, da sem pacient, in čakal, da so zaposleni zapustili ambulanto. Odločilni trenutek je bil okrog malice. Potrkal sem na vrata za vsak slučaj in se seveda povabil kar naprej. Ker nisem opazil nič drugega, sem se lotil stacionarnega telefona, ki je bil na pogled sofisticiran in bi ga vsekakor hotel vsak imeti. Tako se lotim dela, grem pod mizo in ga poskušam »odšraufat« iz vtičnice. Tako polno zaposlenega me preseneti doktor,

ki se nenadejano vrne, saj je pozabil nekakšne ključe. Zdelo se mi je, če bom ostal tiho pod mizo, da me ne bo opazil. Seveda pa jaz nisem te sreče. Doktor se nekaj časa prestopa, nato pa le načne pogovor. »Hm, hm ... Pa se vam ne zdi nerodno takole čepeti pod mizo? Morda bi se lažje pogovorila, ako bi stopili na plano.« Jaz seveda menčam in menčam, poskušam odšraufati vtičnico, pa bom potem že kako. »No, le pridite ven, vem, da vam je nerodno, pa vseeno. Takole pod mizo je situacija res smešna. Bova vse rešila, vendar tako ne bo šlo.«

Vesta, dragi bralec in draga bralka, vic je v tem, da je bil ta doktor psihiater. Le kaj si je mislil?

No, jaz vidim, da šraufi ne popustijo, pa še vse žice bi bilo treba odklopiti, tole ne bo šlo. Začnem lesti ven, kašljati in se zvijati. Ja, res mi je bilo nerodno. Pa on čisto prijazno: »Hm, no, lepa reč.«

Aleksandra Koch

Tam stojim ves zmeden z izvijačem v roki in mu pojasnujem, da sem dobro privil vtičnico, in nekaj nakladam, nakar on odvrne, da se ne spomni, da bi bilo z vtičnico kaj narobe, in da je telefon čisto dobro deloval. Seveda je možakar kaj hitro spregledal celotno komedijo. Na kratko sva se konstruktivno pogovorila in ob zagotovitvi, da mu nisem ničesar odtujil, mi je zaželel srečno pot. Tako se je odvilo moje prvo srečanje z doktorjem psihiatrom.

Robi Ž.

LASTOVKA

Ali je sonce otrok planetov?
Ali so planeti sinovi galaksij?
Ali so galaksije samo dežne kapljice?
So oddaljene ali so tu?
Ali so blizu?
Smo bili tam
ali gremo tja?

Le kje smo
in čigavi otroci smo?

Le kdo nas bo vodil skozi čas,
ko se nam zdi,
da sami več tega ne znamo?

M. Marn

HA, IQ

Kositrni vojaki boljčijo v jutro.
Na padli odpravi
smo vsi heroji.

Samabombum

STARA NORMALNOST

Pred dvema mesecema sem se okužil z neko bakterijo v hrani. Najprej sem dobil hudo drisko, nato ostal brez apetita in posledično precej shujšal. Tako sem opešal, da je pome prišlo reševalno vozilo ter me odpeljalo v UKC Ljubljana. Tam sem dobil številko, bil sem pacient 4034. Odšel sem s tesnobnim občutkom, saj sem se moral posloviti od žene in nisem bil povsem prepričan, če jo bom še kdaj videl. Nisem vedel, kaj je narobe z menoj, bal sem se, da imam morda kakšno neozdravljivo bolezen, morda celo covid-19. Ob vstopu v bolnišnico so mi vzeli bris in drugi dan sem izvedel, da sem negativen. Mislil sem si, bil si klošar, živel celo življenje v nekem strahu glede prihodnosti in sedaj, ko si si vendarle le uredil življenje in se zopet povezal z družino, ki ti pomeni vse, pa tale strah, ali boš še kdaj videl svojega sina, ki je poročen in ima že tudi svojega sina, tvojega vnučka. Naslednji dan sem ob štirih zjutraj prišel na vrsto za pregled, dobil dve infuziji ter novico, ki me je razveselila. Zdravnik je rekel, da sem pri starosti 71 let načeloma zdrav kot riba v vodi, saj nimam ne rakastega obolenja ne sladkorne bolezni, še najmanj pa korone. Seveda se mora zdravo življenje nekje poznati, saj ne kadim, se ne drogiram in se vedno in povsod držim ukrepov za preprečevanje širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2. Ko sem dal čez vse preglede, so me odpeljali domov, kjer me je čakala žena. Radostno sva se objela, srečna, da sva zopet skupaj. Dobil sem neka zdravila, tako da se stanje počasi izboljšuje. Nimam ne premoženja ne nepremičnine, imam pa super družino, s katero se dobro razumemo. To je največje bogastvo.

Foto: Shauking

To je stara normalnost in tovrstno normalnost želim vsem vam, drage bralke in dragi bralci.

Gregor B. Hann

NOVI SVET

»Svet, ki sem ga poznal nekoč, je izginil. Pa ne čez noč. Upali smo na nekaj. Morda smo hoteli nekaj več. To smo dobili. Tehnološki napredek. Napredovali smo. No, vsaj tako smo mislili. Najbrž ne bi bilo odveč, da se predstavim. Pa, a je to v bistvu sploh važno? Bo to kar koli spremenilo? Sem samo še en jebiveter, eden od milijonov, eden od milijard, ki je želel nekaj več. Kako bi to bolje opisal? Nekaj višjega, višje dojemanje sveta okoli sebe, širše spoznanje. Trudil sem se leta, a spoznal, da gre vse v nasprotno smer. Napredek tehnologije je ljudi samo še bolj odtujil. Z milijardami informacij, s katerimi si zastrupljamo um, informacijami, ki jih ne potrebujemo, negativno, s katero se hranimo in jo zgolj prenašamo naprej. Gledam ljudi okoli sebe, čedalje bolj hladni, robotizirani, čedalje bolj prazni. Vidim le zombije, ki so že zdavnaj umrli, zgubili tisti svoj pristni sij, vidim, kako so z njimi umrli tudi njihovi ideali. Svet,

kjer je umrla ljubezen, kjer je že zdavnaj umrlo medsebojno spoštovanje, kjer je umrla poštenost – ideal malega človeka. Zakleli smo se *hlapci nikdar* več, a zopet čistimo cesarjeva oblačila in se klanjamo velikim silam. Vi ste ignorirali svoj jaz, ko ste pustili, da potlačijo delavski razred, in vi vsi, ki ste ovajali drug drugega, vi ste izdajalci morale, etike, vi ste izdajalci poštenosti družbe. Vi, prav vi, ste izdajalci Slovenije. Uničevali ste lastne rodove, na njih usmerjali svoje neizpolnjene ambicije in frustracije. Hrepeneli po tem novem svetu napredka. In dobili smo ga. Napredek civilizacije, ki nas pelje le v lasten pohlep.« Tako je razmišljal en jebiveter, ki je sebe imenoval filozof za šankom. Opustil je idejo, da bi vse te misli dopovedoval svojim pivskim kolegom, ki niso imeli pametnejšega dela, kot da cel dan nakladajo nebuloze in nadlegujejo natakariče.

Filozof, ki se je po diplomi lahko zaposlil

le za tekočim trakom, filozofijo pa je pač prodajal le še za šankom, je sam dojel, da je vse zaman. Ko je hotel naivno spremeniti svet, je svet spremenil njega.

Diego Menendes

Tereza Vuk:

45-LETNA NORMALNOST

Foto: osebni arhiv

08
KRALJI
ULICE

Urednika tega časopisa bom res en dan sam zbrcala v rit. Kr neki teme določa. Pište o novi normalnosti. Koji kurac. Nej spet o koroni nabijamo pa kok smo oh in sploh bogi? Korona je že taka tuga od teme, da glava peče. Pa jaz itak sploh nimam več občutka, da ta hudič obstaja. Živim dalje kokr prej, pa nej gre vse v pizdu mater. Kaj me bojo zdej za jajca držali še naslednjih pet let pa potegnili vsak mesec ven en nov bangladeški sev? Najbolš, da mi dajo kr cenik: »Kerga hoče, gospa? Dans priporočamo tale sev iz Dalmacije. Morsko je zdravo.« Ma marš s to korono že, res.

Bom jaz uredniku zdej na hitr obrazložila, kaj je nova normalnost. Moja nova normalnost. Bit star skor 45. Zdej, če si živel od 14. leta dalje hitrej, kokr je Senna vozil formulo, je tud konc isti. On je vsaj v šusu umrl, mi pa crkujemo na obroke. Ne priporočam. Eni so fit ko Jane Fonda, eni pa ne glih tok. Še sesat si ne upam fleta. Uro morm pol sedet na stolu pa razmišljat, koga bom klicala, da mi na črno zdila kakšne tablete, ker mi je kičma odpovedala. Do trgovine pred blokom diham hujš k vsi mopsi sveta. Pridet peš do četrtega štuka v stanovanje je pa sploh podvig. Sam molim, da ne srečam kakšnega soseda na stopnišču. Ker že ob desetih zjutri zgledam, kokr da sem spila vse pelinkovce sveta v lokalni kafani, ker se morm tko ograje držat, da me ja ne odfuka po štengah. En polom res vse skup. Dejte mi spet 20 let! Ker to ni nč. En pejnovrit navaden. Pa še una prasica od menopavze me čaka za vogalom. Prov slišim jo, kako se mi smeji v ksiht: »Ti bo pa mal vroče, hahaha.« Ja, najboljš, da zdej, k je 35 stopinj v senci, še te vročinske valove fašem. Pol k se mi že dol ne bo dajal več, pa bo res čista zmaga. Jebem ti tako življenje. Pa to bo hujš k vse korone in vsi sevi. Ne sesat, komi dihat, pa še fukat ne. Mah. To je moja nova normalnost. Al realnost, sej ne štekam urednika, kaj hoče. Da sem en fucking kripelj. Pa vsak mi reče gospa. Pol moram pa sikat nazaj: »A sem poročena jaz al kaj? Koga gospa, gospodična, lepo prosim.«

Foto: Shane Drummond

Nima veze, da mi grejo noge tko, kokr da mam 65 let. Jebala vas gospa. Še mulcem, k mi držijo vrata trgovine, pa rečejo *gospa, kr pejte*, bi se najrajš zadrila: »A ne vidte, da sem stara 20?« Sam nisem, ne. Ne več. In telo to ve, čeprov duša in srce tega ne sprejemata. Včer sem čist munjena poslala naši pingpong ekipi sporočilo: »Jutr začnemo spet. Zdej pa zadost. Gremo sesut Kralje ulice. Zadost je blo hecov.« Ker so nas kralji povabili na turnir. No, naša ekipa je taka, da smo na vsem, sam na pingpong mizah ne. Lani smo nabijali celo poletje, ko da gremo na olimpijske, letos se pa ne znamo sestavit več. Ker pač penziči in invalidi. Ni za tvegat po tej vročini, k lahk tiki tik vsakmu ta drugmu odpove takoj. Pa tud če smo stari 45. Pa kdo bo žogce pobiral? Da mi pukne hrbtenica s prve. Pol mam še vsi zjebane gležnje, ploščice pod pingpong mizo pa k iz druge svetovne vojne. Sam ker sem debil, pa se v glavi počutim staro 20, bi jaz kr šla na turnir. Da me bo ja ta prvi brezdomec razčefukal ko mladga mačka. Ali pa oni vsi vse nas. Da jim še tam dol padem, pa dodatna osmrtnica v cajtnngu. In logično, noben iz ekipe mi ni odgovoril. K se delajo kr budale. In pišem jaz eni: »Prid špilat, k rabmo trening, gremo kralje sesut.« Ko sem prvič rekla ekipi fantov,

da pride ena igrat, so bli vsi veseli. Pol jim pa rečem, da je stara 68 let, ma umeten kolk in da je trenirala pingpong. Uni men vsi nazaj pametni: »Ta nam bo dol padla.« Padla, ja. Sesula me je, k da je fucking Serena Williams. Pizda, je skakala naokoli ko čebelica Maja. Resda smo zdej iz forme, sam fuck res. Pa kok si ti stara? 20? V dvojicah sva sicer bolj jebale ježa, k sta nasprotnika dojela, da to niso več zajejancije. In ko je šla, so bli vsi navdušeni: »Ona je tok stara? Kdo bi rekel.« Ja, ni živela rokenrol življenja. Rokenrol življenje te privede do vseh teh ogromnih osmrtnic, k jih zadnje čase beremo v Kraljih. Bom tud jaz tam kmal, nč bat.

Po mojem si vsi mislimo: »Pizda, sej moja mati niti ni tok glupa, k je težila, da ne tko živet.« Sam kurc, k si pri dvajsetih najbolj pameten. Večno bomo mladi in vse bo žur. Evo mi zdej žurke. Še mal pa čakam sam še plenice zaradi inkontinence. Nč več ni isto in nikol več ne bo. Eni se sekirajo, ko majo rojstni dan: »Pa ne no, da sem že 50.« Jaz se pa za vsak svoj rojstni dan zbudim pa si rečem: »Ne se jebat, stara. Še si kle. Svaka ti čast.« Čudo božje, res. Hvala kurcu mam na konc bloka dom ostarelih. Sam kdo bo plačal ta hec?

Foto: osebni arhiv

Jurij B. Hudohmet

ALKOHOLIZEM V ČASU COVIDA

Ob izbruhu koronavirusne bolezni je vlada med prvimi zaprla gostinske obrate, ob tem pa nihče ni pomislil na tiste osebe, ki so od alkohola vsaj deloma odvisne. Seveda boste rekli, da se gre lahko v trgovino, pa se tam kupi pivo, vendar ni enako. Zakaj ne?

V gostilni je družba in lažje je nekaj spiti v družbi prijateljev in znancev, se malo pogovoriti in podružiti. Kaj boš sam sedel doma za mizo in pil? Pa še žena bo negodovala. Nekateri so se začeli zbirati po parkih, kot to sicer počno brezdomni, vendar so jih brižni državljani prijavljali, policija pa jim je pisala kazni, saj zbiranje ni bilo dovoljeno, pa maske so bile obvezne in še marsikaj, kazni pa precej visoke. To je marsikoga odvrnilo od popivanja na klopcah. Kasneje je vlada gostincem dovolila obratovanje skozi okenca, da so lahko stregli napitke za s seboj, ampak je bil alkohol izključen iz te ponudbe. Alkoholizem gre jemati zelo resno, saj lahko oseba, ki je odvisna od alkohola, ob pomanjkanju kapljice doživi precej hud odtegnitveni sindrom. Znanec, ki dela v eni od ljubljanskih bolnišnic, mi je pripovedoval, da so ob zaprtju bifejev nekaterim pacientom sestre nosile vino v sobe. Ne sicer na flaše, ampak tako, deci ali dva, da ni prišlo do najhujšega. V Sloveniji je to še posebej delikatna tema, saj Slovenija velja za mokro družbo, v kateri je alkohol na splošno sprejet in je bolj malo tistih, ki ne bi vsaj priložnostno pili. Konec koncev smo tudi dežela trt in kakovostnih vin, mar ne.

Na Primorskem so skorajda užaljeni, če ti gostitelj ponudi čašo vina, ki ga je seveda tudi sam pridelal, pa ga odkloniš: »Kaj se boš finega delal, Ljubljančan, spij vendar!« Ampak tako kot voda vedno najde pot, so se znašli tudi pijanci. Nekateri gostinci so obratovali v tajnosti, kjer so v notranjosti svojih lokalov gostili znane goste, na videz pa je bila gostilna zaprta. Ob prihodu policije so se potem vsi skrili v skladišče, a so jih policisti po večini odkrili. Spet drugi so v času zaprtja države organizirali domače zabave, na katerih se je potem zbralo veliko število oseb, saj je želja po druženju in še bolj pitju pač premočna. Pa so vladajoči spet našli rešitev in razglasili policijsko uro, skratka prepoved

nočnega gibanja, da bi preprečili tovrstne fešte. Zabave je enkrat konec in človek mora domov, mar ne? Sploh če je zjutraj služba. Ravno ta policijska ura pa je še najbolj prizadela naše brezdomne, ki – kot izhaja že iz poimenovanja – doma nimajo oziroma so jim dom klopce v parku, pa razni podhodi in podobno. In vrli policisti so brez trohice razumevanja pisali kazni. Tudi njim. Nek znanec, pred kratkim ga je zaradi alkoholizma zapustila žena, je že ob osmih zjutraj stal pred trgovino in čakal na odprtje, da

je prišel do piva. Nisem ga še videl piti kave, že ob osmih zjutraj hop po piru. Dodatna težava je nedeljsko zaprtje trgovin, in tako ostanejo samo še bencinske črpalke, ki so verjetno tudi na rovaš tega prodale rekordne količine alkoholnih pijač. No, vsaj nekdo je, poleg farmacevtske industrije, zaslužil na račun covid. Sedaj je spet vse sproščeno in odprto, ampak če se bo ponovil lanski scenarij in bo jeseni spet sledilo zaprtje, se znajo težave ponavljati. Upajmo, da do tega ne bo prišlo.

Rade Nikolić

Čuri

NORMALNO

Foto: arhiv ALUO

010
KRALJI
ULICE

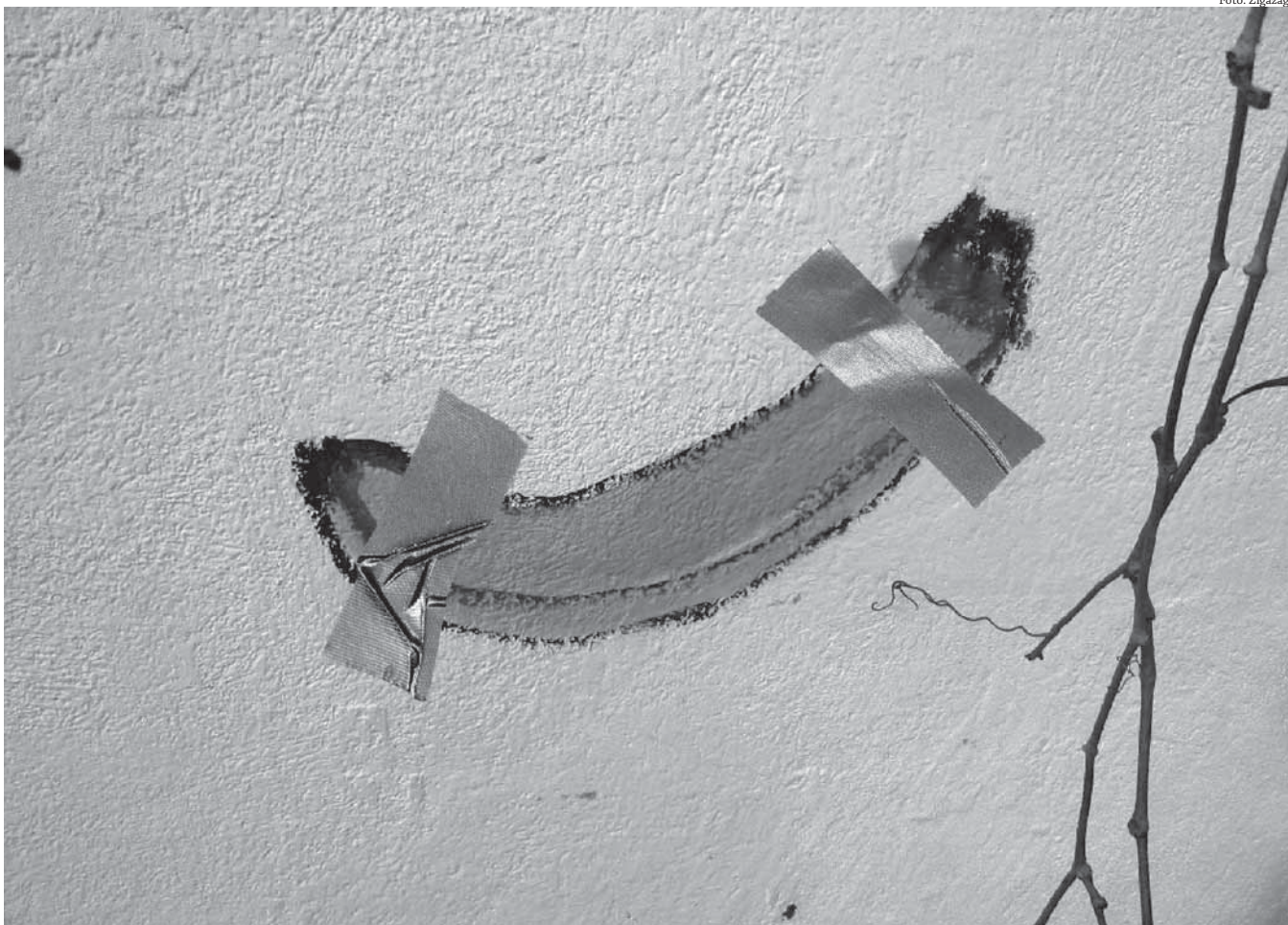
Ne spominjam se točno, katerega avtorja, ki je pisal o mitu normalnosti, sem bral. Prav dobro pa sem razumel, kaj je mislil z napisanim. Če povzamem kontekst – kolikor je ljudi, toliko je normalnosti, saj ima vsak človek svojo normalnost, ki pa je morda normalna le njemu. Domorodcem v srcu Afrike je normalno, da gredo na lov z lokom in puščico ter da z levi tekmujejo za večerjo, Indijcem v monsunskih predelih je normalno živeti na majhnih čolničkih, aboriginom pa je normalno, kar je pač aboriginom normalno. Pri nas je nekomu normalno, da vse, kar potrebuje, dobi s plastično kartico, nekomu je pa normalno za preživetje brskati po smeteh, najsi je to hrana najsi so to cigareti. In kaj je normalno meni?

Lahko bi rekel, da je zame bolj normalno to, kar na splošno velja za nenormalno in družbeno nesprejemljivo. Nenormalno mi je pa vse, kar velja za normalno. Na svojem življenjskem potovanju sem šel skozi toliko različnih situacij in obdobj, da mi je postalo normalno praktično vse. Mnogi pravijo, da sem zakompliciran, a to ne bi moglo biti bolj oddaljeno od resnice. Moja psihologinja iz Kranja mi je zelo preprosto in jasno razložila razliko med menoj in drugimi ter mi pojasnila, kako in zakaj prihaja do teh medsebojnih občutkov zakompliciranosti. Obelodanila mi je to, kar sem v bistvu že vedel, in sicer da so ljudje preprosto zakomplicirani. Povedala pa mi je nekaj novega o sebi in mi odprla oči, zakaj sem drugačen. Rekla je, da sem v nasprotju s preprosto zakompliciranimi jaz zakomplicirano preprost.

Že slabi dve leti je covid glavna stvar, ki povezuje svet. Večina ljudi zaradi ukrepov trpi in tudi ogromen porast psihičnih težav je zaznati, prav tako samomorov. Ker pa je bilo moje življenje zajebano že od otroštva in sem vaju kriznih razmer, je name ta koronasituacija vplivala bolj pozitivno kot negativno. Zaradi ukrepov se je nasploh upočasnilo tempo življenja, kar mi odgovarja, saj imam na voljo več časa in miru za urejanje osebnih zadev in dela na sebi. Vedno se zdrznem, ko me začne kdo primerjati z drugimi skozi oči njihove normalnosti. Močno namreč dvomim, da je večini normalno, da ga lastna mati proda za svojo lastno korist, da se policisti spravljajo nate, ker si videti čudno, da te brez razloga ugrabljajo in vozijo v norišnico, kjer ti na vsak način vsiljujejo zdravila, da veljaš za lenuha, čeprav delaš od 12. leta, da veljaš za neodgovornega, čeprav si bil pri petih letih dovolj odgovoren, da si pazil na dve leti starega dojenčka, da si aktiven in uspešen na več področjih, a še vedno revež brez strehe nad glavo. Vse od naštetega je del moje normalnosti. A sem srečen, našel sem protiutež, svoje zlato sonce. In ker imam njo, vem, da mi nobena tema ne more več škoditi.

Biti žrtev ali zavzeti pozicijo žrtve sta dve povsem različni zadevi. Mnogi se predstavljajo kot žrtve, pa čeprav to niso. Moja prva psihoterapevtka mi je pred leti povsem izbrala iz glave postavljanje v vlogo žrtve. Čeprav nimam nič, imam vse. In tako kot jaz imajo vsi ljudje v sebi moč, da si zgradijo svojo pravično novo normalnost.

Foto: Žigažaga

Cestna filozofija:

foto: osebni arhiv

Črtomir Clonsky: Imam svoje mnenje, pa se z njim ne strinjam.

20.000 PO TOTALNIH INSTITUCIJAH

Naj jih kar začnem naštevati, pa se oproščam prizadetim, če sem koga izpustil.

Pohorski dvor, mariborska psihiatrija, Begunje, Ormož, Lokavci, Vojnik, Hrastovec, Ponikve, Impoljca, Petlovo brdo, Dutovlje, Grmovje, UPK Polje, Poljanski nasip, CMZ, Idrija, Dob, Celjski pisker, ZPKZ Maribor, ZPKZ Koper, Povšetova, Radovljica, Zavod Tončke Čeč, Sirotišnica Malči Belič, Radeče, Logatec, Smlednik, azilni dom v Postojni, Center za tujce Vič, Stara Gora, Ig, Planina pri Rakeku ...

Bivši ombudsman je govoril, da v dolini šentflorjanski obstajajo koncentracijska taborišča. In v te zavode te vtaknejo, če te ne znajo ali nočejo pozdraviti. Pa rečejo: »Ta ni za nič in nima nič.« In usoda je zapečatená. Vsak lahko prijavi vsakega. Nato ti odvzamejo opravilno sposobnost. Ti prodajo premoženje. Najbolj hecen primer, kako postopa policija, pa je naslednji. Slabovidni gospod je šel na morje. Po nesreči so se mu razbila očala. Njegova dioptrija je bila minus sedem. Sreča v nesreči je bila, da se je gospod rad potapljaj in je imel podvodno masko z dioptrijo. Z njo na glavi se je z avtom odpravil domov. Može v modrem so ga ustavili. Nič se jim ni dalo dopovedati. Rešilec in v UPK Polje. Brez komentarja.

Foto: Rainbac

Če pride do vojne ali diktature, bo kot v tretjem rajhu. Pobili bi vse, brez usmiljenja, tudi če si inženir, pisatelj ali jedrski fizik. Tedanja kampanja *Aktion T4* je botrovala usmrtni 300.000 ljudi po psihiatričnih bolnišnicah. Amnesty International jim ne bi mogel nič. Nekoč je neki uporabnik, se oproščam izrazu, pisal pokojnemu predsedniku odprto pismo. Pa mu je ta odgovoril, da država nima nič s tem.

Psihiatri so dobro plačani za brskanje po človeškem podstrešju v kvaziznanstvene namene. Ena redkih svetlih izjem psihiatrije je bil dr. Rugelj.

Mar ni vse zgoraj omenjeno nekakšno etnično čiščenje vaških posebnostev? Zdi se že tako.

PA NE OKOL GOVORT!

DELO, STAROST, MOŽGANI

Možno je marsikaj, ker ima vsak svoj prav in ker zaupamo napačnim ljudem. Prihaja do nasilja, zmede in trpljenja. Kdo je budala, je težko reči, ker imamo različne informacije. Stari ljudje bi morali biti modri in pametni, ampak zaradi slabega spomina delujejo zmedeno. Kdaj je kdo star? Mislim, da si star, ko pozabiš, kaj si včeraj jedel, ko pozabiš na prijatelje, ko ne moreš več delat. In ko se zaveš, da si sam. Pravijo, da je delo ustvarilo človeka. Ja, to je res, ampak ne, če delaš kot robot. Ustvarjalno delo te krepi, in če so rezultati dobri, potem smo lahko zadovoljni. Pa da se ravno ne utapljamo v revščini, pa da smo zdravi in ljubljani. Možno je marsikaj.

Vse naše želje so zbrane nekje v možganih. Ljudje si želijo in živijo odpuščanje in ljubezen. Pa vseeno potrebujemo sodnika, ki določi, kaj je prav in kaj ne. Trenutno smo v neke vrste vojni in vsi si želimo, da se to konča.

Kavica

PIKNIK

V bloku nam nikakor ni dolgčas. Če nas že ne preseneti upravnikov račun (tako kot vsak mesec), potem nas presenetijo Kralji ulice, ki organizirajo piknik. Saj ni daleč. Le dve hiši stran od bloka in že je raženj pripravljen. Pustite vsakodnevne skrbi ob strani in pustite možganom na pašo.

Tako se je tudi tokrat zgodil šahovsko-boksarsko-bobnarsko-žogobrcarski piknik. Ni kaj, le da se kot po navadi večini ni dalo priti iz bloka ali pa niso imeli časa. Nekateri so pač zelo zaposleni. Vendar tisti tradicionalni smo prišli na ražnjiče, čevape in sok. Aja, pa tudi za vegetarijance se je našla zelenjava. Lepo. Kaj naj rečem drugega kot – bilo je lepo in nasitno. Zahvaljujemo se Knjižnici reči za posojen »piknik« plac.

Taubi

Foto: Maruša Ivančič

NEK CESTNIH AJ

MATI

Kolikor je mogoče, mi izpolni vsako željo, me potolaži, ko mi je hudo, potrpi z menoj, se zame potegne, skriva svojo žalost, želi mi vse, kar si sama želim.

Sonata

AFRIKA

Izi: »Kje si bila?«
Maruša: »Ugani.«
Izi: »Aha, v Gani!«

KU

NOVA NORMALNOST

Vseskozi smo mislili, da bomo živeli normalno življenje. Pa se je pojavil koronavirus. Nenadoma se je naše življenje spremenilo, razglasili smo epidemijo, svet pa pandemijo. Bili smo v karanteni, imeli policijsko uro, bili omejeni na občino bivanja. Javno življenje se je skoraj povsem zaustavilo. Začeli smo nositi zaščitne maske in uporabljati razkužila, kar počnemo še danes.

Potem smo dobili cepiva. Sam sem se dvakrat cepil. Menim, da cepljenje poteka prepočasi. Cepimo se, ker bo lažje za vse. Mislim, da testiranje ni dovolj. Nova normalnost so zaščitne maske, in še nekaj časa bodo.

Robert Žerjav, Lesce

POČITNICE

Spomnim se, da sem se že od malih nog vedno veselila poletja in počitnic. To je bil zame najlepši čas, ki sem ga vsako leto v celoti preživela v čudovitem kampu Puntizela, nasproti čudovitih Brionov. Cel naš razred je preživel počitnice na morju, to so bila zadnja leta v skupni državi in od takrat se je ogromno spremenilo.

Danes so tisti, ki si lahko privoščijo deset dni morja in sonca, privilegirani. Mnogi otroci namreč morja nikoli videli niso, žalostno, a tudi zelo resnično. Nekateri delajo cele dneve, a komaj pridejo skozi mesec ali pa tudi to ne. Kalkulirajo, katere položnice lahko preložijo, koliko hrane si lahko privoščijo, na morje niti pomislijo ne. Da ne omenjam, da se nekateri v teh težkih koronačasih sebično odločajo za oddaljene destinacije in niti ne pomislijo na to, da bi lahko ob vrnitvi v Slovenijo s seboj prinesli kakšen nov sev. Ja, tako je, eni pretiravajo, drugi pa lahko le sanjajo in se spominjajo lepih otroških dni.

Nina S.

MOJ PONOS

Čisto na kratko. Rada bi zavpila na ves glas, kako ponosna sem na svojo hčer, ki je končala 1. letnik faksa s povprečjem 9,6.

Pa ne me narobe razumet, ne gre za desetke in devetke, temveč zato, kako je odrasla v prečudovito dekle, ki ima veliko srce, ki ne obsoja, ampak sprejema, ki sliši in čuti, ki pove in se zavzame za druge, ko se godi krivica. Je tudi aktivna prostovoljka, predvsem pa dekle, ki uresničuje svoje sanje in cilje, pri tem pa spodbuja druge in nikoli nikogar ne pohodi.

Rada te imam neskončno do veselja in nazaj.

Tvoja mami Nina

NAŠE ZDRAVSTVO

Po epileptičnem napadu sem bil odpeljan na urgenco, kjer sem dal osebju zdravstveno izkaznico, kartico s podatki svoje osebne zdravnice in potrdilo o rednem plačevanju zdravstvenega zavarovanja. Po odpustitvi iz bolnišnice pa so mi vrnili zgolj zdravstveno izkaznico in priložili izvid. Vsega drugega naj ne bi našli. Res ne razumem, kako se lahko te stvari izgubijo in se vsi pretvarjajo, kot da o tem ne vedo ničesar. Tudi prijateljico so v roku nekaj ur večkrat klicali, da je njen test enkrat pozitiven, drugič negativen. Kaj se dogaja z našim zdravstvom?

Johnny Kobra

LAJF

Sva se srečali po dolgem času, obe polni novic, obe trenutno samski. Saj veste, takšne radi obsojajo, pa fajn čez šimfajo. Ob pijači, sladoledu in kofetkanju je kar vrelo iz naju. Kaj vse sva doživeli v preteklem času, kaj sva si privoščili.

Zaupam ji, da imam doma krasen mir, ravno pravnjki za pisanje, pa tudi nam starejšim tako prija. Povem ji, da me včasih žaljivke zabolijo, secirajo do kosti in celic. Pa me ona potolaži, da imajo vsi svoje probleme. Tudi palčke Frondi so tako različnega okusa, kot so različni problemi. Kralji mi dosti pomagajo, pri njih svoj čas preživljam koristno. Na dvorišču se sicer kdaj po prijateljevanju tudi skregamo. Kaj čmo, tak je lajf. Prepri je sol življenja.

Sonata

ŠLAMPASTO

Kolesar se v precejšnji naglici vozi mimo Hotela Union. Parkiranemu mercedesu z balanco nehote odbije ogledalo. Mimoidoči pešec zakriči: »Ogledalo, ogledalo.« Kolesar zatuli nazaj: »Saj ima denar.«

Milan #065

ANEKDOTE IZ PRODAJE

DVA EVRA ZA VODO

Ljudje so na zasluženem oddihu, kar se seveda močno pozna pri ponujanju uličnega časopisa. Kljub temu mi tudi v teh težkih časih uspe tu in tam prodati kakšen izvod in kakšno reči z ljudmi, ki se sicer zdaj bolj redko ustavijo in poklepetajo. Tako sem en dan, kmalu po referendumu o noveli zakona o vodah, ponujala Kralje in ni mi šlo prav dobro od rok. Mimo mene je šlo ogromno tujcev in zelo malo Slovencev. Vseeno sem se odločila vztrajati, saj nikoli ne veš, kdaj se stvari lahko obrnejo na bolje. Tako je iz garažne hiše prišel gospod, ki sem mu ponudila izvod časopisa. Gospod se je ustavil in z nasmeškom na obrazu dejal: »Kaj imaš to? Kralje ulice? Slišal sem, da ste bili proti na referendumu.« Prikimala sem mu. Pa pravi: »Jaz Kraljev sicer ne kupujem, ampak tokrat jih bom zaradi vaše prave odločitve in udeležnosti referendumu.« Segel je v denarnico in mi smeje stisnil 2 evra, vzel časopis in veselo odkorakal dalje.

Špela

STO FLIK ZA MOTIVACIJO

Sem bolj priložnostni prodajalec časopisa, a dogodek, ki se mi je pripetil, ko sem bil še kranjski brezdomec, mi je dobesedno spremenil življenje.

Poskusil sem srečo s ponujanjem Kraljev pred Planetom Tuš. Začelo se je odlično. Trije prodani Kralji in kar 11 evrov v žepu v le nekaj minutah. Vendar je prava nagrada sledila malo za tem. Mimo je prineslo privatnika iz Cerkelj, kupil je izvod in zapletla sva se v skoraj enourno debato. Obdelala sva politiko, psihologijo, filozofijo in še kaj za povrh. Izzval me je, naj preberem knjigo Pot samouresničevanja, avtorja Janeza Ruglja. Dejal je, da če v njej najdem napako in jo utemeljim, od njega dobim 100 evrov. To je bila dobra motivacija. Prebral sem jo, 100 evrov sicer nisem dobil, sem se pa naučil ogromno o sebi in o življenju. Prebral sem jo že dvakrat in še dandanes se trudim čim več prebranega prakticirati v vsakdanjem življenju. Rad bi se zahvalil gospodu iz Cerkelj, da mi je pokazal, kako naj si gradim novo, lepšo normalnost. P. S. Od vsakogar, ki ga srečam, se lahko ogromno naučim. Ga pa ni junaka na celem svetu, ki bi mi lahko solil pamet.

Čuri

CHOPSUI

Tako kot vsak delovni dan sem se tudi tokrat odpravila ponujat ulični časopis pred garažno hišo na Trdinovi. Dan je bil izredno vroč. Kljub temu da sem neučakano pričakovala poletne dni, me je dotični dan vročina prav potolkla. Še dodatno sem bila nerazpoložena in jezna nase, ker sem doma pozabila skrbno pripravljeno malico.

Nasproti garažne hiše je korejska restavracija in tok Woltovih zaposlenih tod mimo je nepretrgan cel dan. Ko sem razmišljala, kaj si lahko privoščim za malico, ne da bi preveč obremenila denarnico, je do mene pristopil Woltov fantino in me vprašal, če sem lačna. Prišel je kot naročen, videti je bilo, kot da bi ga s svojimi mislimi priklicala. Prikimala sem mu, on pa mi je dal še toplo zapakiran piščančji chopsui: »Eni so zajebali naročilo, izvoli, naj ti tekne.«

Presenečena nad dobrosrčno gesto sem mu želela podariti izvod Kraljev, pa ga ni želel. »Ga boš prodala naprej,« je z nasmehom odvrnil. Neznaneu dobrodelnežu se iz srca zahvaljujem.

Špela

ZIMSKE RELATIVNOSTI

Davnega leta 2010 sem srednje zagnana družboslovna študentka z misijo izmenjave na Irskem. Tam sem bila že prej dvakrat poleti, zdi se mi neverjetno lepa, mistična. Angleško govoreča, če ti uspe kaj razbrati iz močnega naglasa. Ne posebej gosto posejana z ljudmi, sorazmerno enostavna za uporabo (dokler ne voziš sam). Vseeno ne upam tja sama, z mano odrine prijatelj, naravoslovec. Prispeva jeseni, na pločnikih so raztreseni panični letaki »Only 85 Days Till Christmas!«. Lastnica hiše, v kateri naj bi bivala, naju želi nastaniti v bivši garaži, ki je kao predelana v sobo. Prebегneva v hostel. Najemodajalka nama naslednji dan ponudi dejansko sobo v prvem nadstropju. Hočeva jo počistiti, cimra iz druge sobe zanika obstoj sesalca v hiši. Najdem ga v rumplkamri. Sproži alarm, ki je napeljan na okno, ne znava ga ugasniti, cela ulica nori. Nekaj tednov kasneje se cimra, ki se je ponesreči zaklenila ven, stlači v hišo skozi garažno okno. Vrat na vrt se ne da zakleniti, zato je prednje postavljen koš za smeti. Ampak alarm imava pa samo midva v prvem štku na oknu, za vsak slučaj, človek nikoli ne ve.

Ustvarim si majhen, a soliden tabor družabnikov. Grem le na nekaj žurov, že tako ni moje najbolj blesteče obdobje, pa še Erasmus ljudje so res nadležni. Rutinska vprašanja, obrabljen humor, lov na trofeje. Irci, ki naj bi bili še en narod alkoholikov in razigrancev, v pubih zvonijo za zadnjo rundo ob 23h, sosedje pa v primeru domačih zabav kličejo gardo že dosti prej. Sledijo incidenti s stanodajalci, ki svoje z vinom polite zrucane in gnusne preproge nenadoma ocenijo na vrednost cele kavcije. Kontinentalci se spoznajo s fenomenom osamelih ženskih obuval ob sobotah dopoldan. Izkaže se, da jih Irke nosijo s sabo na petkove žure v klube, ker v svojih petkah lahko zdržijo zgolj omejen čas, potem se pa preobujejo v balerinke, uggice in podobno svinjarijo. Ker pa je proces preobujanja v določenem stadiju opoja dovolj kompliciran, da spodleti, irski snažilci ulic ob sobotah nabirajo izgubljene Pepelkine čevlјe.

Na predavanja ne hodim, ker je jasno, da bodo izpiti erasmusovski, poleg tega se mi zdi snov neverjetno površinsko obravnavana. Ne da se mi. Na WC-jih so plakati, ki se divje borijo proti kontracepciji in splavu. Nekaj gverilskih nalepk kljubuje. Sredi drugega meseca dobiva s prijateljem novega sostanovalca, Thomasa. Družno oceniva, da je potencialen psihopat, ki naju bo ponoči zaklal, zato postaviva pod kljuko na vratih stol. Thomas zjutraj dejansko poskusi vstopiti v sobo, da bi si izposodil pas in težil. Težko mu pojasniva, zakaj imava stol pred vrati. Ob najinem slovesu potem vseeno joka.

Glupi Christmas se še kar bliža. Britanski X Factor ravno proizvaja One Direction, naj mu Bog oprost. Prispe moj takratni fant, november je. Odpraviva se na zahodno obalo. Živim od pit in lososa, ni slabo. Z Aranskih otokov ravno odpotujejo zadnji turisti, s Halloweenom smo zaključili in je mir. V pubu nekdo s kitaro odpoje Don't Know Where I'm Going. Ker pozabiva, da se je prestavila ura, zamudiva trajekt. Ker irski avtobusi vozijo po naključnem navdihu, naslednji dan zgrešiva tudi tega. Pomaga ga Etienne, ki naju pobere s svojim renaultom. Iz Tesca ponesreči ukrademo cel plato Guinnessa, ker pozabimo, da ga imamo na spodnji mreži vozička, prodajalci pa tudi ne opazijo.

Foto: osebni arhiv

Potem se očitno ne moremo več izogniti decembru, radikalen kič povsod in milijon tako zvanih esejev za zaključno oceno. Trpimo. Kuham rižote in juhe, s prijateljem iz vrtnih jabolk verižno izdelujeva jabolčne zavitke, ki se jih ne da pojesti, saj je irska moka neprimerna za vlečeno testo. Krušne skorje s koščki jabolk. Mnogo črnega čaja Lloyd z mlekom. Koncert Goldfrapp kar sedé.

Nenadoma Irsko pretrese letni čas. Temperature se spustijo do -10 stopinj, zapade centimeter snega. Odpove popolnoma vse. Zamrznejo vsi vodovodi v državi, ker so položeni tako nizko pod zemljo. Pralni stroji so samo še utopija, šole, faksi in mnoge druge pomembne institucije se zaprejo, saj nimajo tekoče vode. Seveda vsem hišam zmanjka plina za kurjavo. Mi bomo na vrsti čez dobra dva tedna. A se hecaš. S prijateljem si prilastiva električni radiator iz rumplkamre s sesalcem. Pač sori, prva sva ga našla, naj vas bo sram. Po vsej hiši se vidi izdihana sapa, razen v najini sobi. Tako je v vseh hišah, ker so fasade iz enega sloja gipsa, se mi zdi. Na pomoč priskoči vojska, ki pluži ta nesrečni centimeter snega s cest. Slava ji. Kljub temu mi na prehodu za pešce panično trobi bližajoči se avto, voznik prizadevno maha in se dere, da mu ne primejo bremze. Pomilujoče zrem za njim, ko se oddrsa v daljavo, novim pustolovščinam naproti. Najin povratek je ogrožen, zapirajo tudi letališča. Christmas pa tak. Zadnji Erasmus žur sovpada z najinim zadnjim irskim večerom, ako Bog da. Manjša družba se dobi v najini ledeni dnevni sobi, izdihujemo sapo, pijemo v plaščih in se okrasimo z WC-papirjem, girlandami in likalnikom (sodeč po sliki). Etienne za en ukraden kozarec premaga mojega prijatelja, poraz je boleč, zmaga sladka. V klubu se snidemo z že dolgo neobčuteno toploto, Bailey's pomaga. Na WC-ju temnopolta priseljenka vsaki dami, ki si umije roke, poda papirnato brisačko. Dlani obrišem v hlače. Žal mi je, da grem, ampak imam te Irske hkrati polhn kufer. Poljubčki in objemi. V hiši me še v temnem, spanju namenjenem delu jutra pograbi panika, Lexaurin pa ciao bella. Za čisto poslednje slovo se skregam z Ryanairom zaradi ročne prtljage.

Doma je ista zima, ampak popolnoma normalna.

Neonka

Mariborska scena:

Renato Volker – Rene

NOVA NORMALNOST

Kot otrok sem poleti zjutraj pojedel nekaj malega in stekel na dvorišče. Vrnil sem se, ko sem bil spet lačen. Cel dan sem se igral s prijatelji. Včasih pozno v noč. Nema lokrat smo kurili ogenj, pekli krompir, koruzo in kostanj. Metali smo nože, sekire in streljali z loki. Grickali smo kislice in odrnne prevezovali s trpotcem. Plavali smo v Dravi. Ja, v reki Dravi sem se kot otrok kopal. Sredi mesta. Si predstavljate kaj podobnega danes? Koliko norm bi danes kršil tak otrok? CSD bi moral delati nadure in vikende. Asocialnost je nova norma.

Normalno in naravno imata malo skupnega. Normalno pogosto zanika naravno. Normalno bi moralo biti, da naravno zmaga. Nobena aplikacija ne bo nikoli nadomestila zdrave kmečke logike. Aplikacija te ne bo nikoli nahranila. Lahko ti pa dostop do hrane onemogoči. Ja, en *bip bip* ti lahko prepreči prehod meje, vstop v trgovino ali dostop do zdravstvene oskrbe. In to samo zato, ker si kršil trenutno normo.

Naravno je dihati svež zrak, kolikor ga je pač še ostalo. Normalno bi moralo biti jesti zdravo hrano. Kolikor se je pač še da dobiti. Piti neustekleničeno vodo postaja problem. Zajemanje vode iz potoka je lahko usodno. Danes je norma dihati skozi masko, uživati procesirane zvarke in se nalivati iz plastenk. Redno, sezonsko cepljenje bi nam radi predstavili kot normalno, ker naravni imunski sistem, zaradi popačenega načina življenja, izgublja obrambno funkcijo organizma. Telesu dopovedujemo, kaj je njegova naloga. Naj smo iz opice ali od nebeškega očeta, naše telo ve, kaj in kako. Jaz zaupam svojemu telesu. Neskončno bolj pametno je od vseh zakonov in norm. Če se urežem v prst, se mi bo rana verjetno vnela, zagnojila, očistila in sčasoma zacelila. Zna ostati brazgotina. Tega smo navajeni in nihče ne zganja pretiranega cirkusa okoli odrnne na kolenu. Niti Primož Roglič ne. Včasih smo se polulali čez krvaveče mesto, ga tako razkužili in se hvalili z velikostjo kraste. Danes, ko obstaja cela trgovska polica pomadic in obližev, pa ne vemo, kaj vse bi še napacali na poškodovani ud. In to se nam zdi normalno.

In če se naše telo, naša koža in celo kosti, ključnica je ena od takšnih samocelilnih heroin, pozdravijo same od sebe, zakaj ne zaupamo, da se bo prav tako zacelil, popravil, ozdravil vsak notranji organ ali celo psiha? Zakaj? Zato ker živimo po normah, ki jih naše telo ne dohaja. Zbolevamo, ker nam zmanjkuje časa ozdraviti se. Ni nam dovoljeno zavleči se v samoto, leči, odmisli sveta in se predati zdravilni misli. Za vsako bolezen rožca raste, je rekla Pehta. In to je bila njena norma. In to je bilo takrat naravno.

Imunski sistem je ena od naravnih norm vsakega telesa. Samozdravljenje in placebo efekt sta smrt moderne medicine. Stanje duha in duševni mir sta nam odvzeta z namenom spodbujanja farmakoloških proizvodov. Zdravniki so včasih zdravili, danes prodajajo zdravila. Razpredelnice in protokoli so vse, kar je ostalo od njihovega znanja. Zdravnik, ki ne dvomi, je obrtnik. In nam se to zdi normalno.

V teh dneh se začnem zavedati, kako neskončno hvaležen sem lahko, da so me po prebolelem raku upokojili in lahko z mizerijo, ki jo prejemam, izbiram, kako bom živel in kje bom umrl. Pokojnina, ki je postala moja nova normalnost, je za

Foto: Sandra Požun

mnoge mlinski kamen tonjenja v pozabo. Med štirimi stenami se večina upokojencev smili samemu sebi in dobesedno hira. Mnogi v lastniških stanovanjih. Menda nas je samo v Sloveniji okoli 600.000. Večina, v strahu pred osamo, umre osamljena. To ni naravno. Tako kot je nova normalnost digitalno nomadstvo hipsterjev, bi moralo postati normalno tudi upokojensko vdranje. Ničesar razen spominov, dobrih del in lepih občutkov ne boste odnesli s seboj.

Na kaj pri milem bogu čakate? Komu se želite smiliti s svojim bevskanjem in kritikasterstvom? Svet ne bo prišel k vam. Nikoli ni bilo lažje potovati kot do pred nedavnim, ko so nam vsilili neko novo normalnost zaplankanosti. Take in drugačne. Plašnice in nagobčniki so postali norma. Nič ne vidim, nič ne slišim in tiho sem. Postajamo gojišče stresa. Ustvarjamo pogoje za samouničenje. Žive nas bodo pokopali. Pobegniti je treba iz te pasti kužne civilizacije samouničenja.

Pa tako preprosto bi bilo zmetati staro šaro v smeti, najeti agencijo, ki stanovanje v našem imenu oddaja mladim, ki si svojega ne morejo privoščiti. Morda štiri stene celo prodati ali podariti, če si to lahko privoščimo, in se podati koncu naproti. Sam, v dvoje, v skupini. Mar ne bi bilo čudoviti sedeti nekje v Sahari, gledati kičasti sončni zahod in zjutraj dovoliti škorpionom in puščavskim lisicam, da si nas privoščijo za zajtrk? Seveda to ni normalno. Je pa naravno. Veliko bolj naravno kot domovi za ostarele, hiralnice in krematoriji. Če je grob vse, po čemer si vas bodo svojci zapomnili, tudi tega ne potrebujete. Kako pa živite, da vas je strah smrti?

Na stara leta želim ponovno sedeti ob ognju, peči krompir in koruzo in kramljati z ostankom človeštva, ki ne priznava druge normalnosti kot tisto naravno, primarno in večno. Tega si ne pustim vzeti. Srečni ljudje ne zbolevamo. Počasi izzvenimo v večnost. Smrt mi lahko vzame vse razen nesmrtnosti. Za to pa sem že poskrbel. Mojo knjigo danes berejo dvajsetletniki in postajam jim inspiracija. Kaj več si lahko stari prdec sploh še želi?

Te dni na novo definiram normo sreče. Srečen sem samo med ljudmi. Srečen sem, ko se dotaknem sočloveka, ga pogledam v oči in se nasmeheva. Pogosto sem srečen tudi sam. Pa ne za dolgo. Potrebujem ljudi. To je naravno. Srečen sem, ko lahko delim, ko lahko pomagam. Vse drugo je začasna nova normalnost, ki je ne priznavam. In če je ne priznavam, nad mano nima moči. Odpovedujem se vsem zameram, strahovom, dvomom in nenaravnim, vsiljenim normam.

Dovolite življenju, da vas ozdravi, in ko bo prišel vaš čas, boste zagotovo umrli srečni. Nič ni bolj naravnega. Do takrat pa z veliko žlico v svet legendarnih avantur.

Foto: arhiv KU

Klavdijin zdravstveni kotichek:

Klavdija Stanonik, Društvo Stigma

RAHLJANJE UKREPOV

V okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike (2014–2020) Ministrstvo za zdravje koordinira program Razvoj in nadgradnja mreže mobilnih enot za izvajanje preventivnih programov in programov zmanjševanja škode na področju prepovedanih drog. Gre za deset programov terenskega dela z uporabniki prepovedanih drog v izbranih nevladnih organizacijah in zdravstvenih institucijah, ki zajemajo aktivnosti preventive, zmanjševanja škode, zdravljenja in zdravstvene rehabilitacije.

V Stigmi se rahljajo ukrepi. V naših prostorih so lahko štirje uporabniki. Strežemo kavo, čaj in sok. Včeraj smo prejeli ogromno donacijo oblek. Tisti, ki potrebujejo oblačila, ste lepo vabljeni. Na zalogi imamo kopalke, ženska krila, hlače, srajčke in puloverje.

Dobro je vedeti tudi, da v Stigmi izvajamo testiranje drog. Kar pomeni, da prinesete manjši vzorec droge, izpolnite kratko anketo, vzorec pa nato mi pošljemo v analizo. Testi se opravljajo z namenom ugotovitve sestavin v drogah. Predvideno so rezultati vzorca opravljeni v enem tednu.

Foto: Reb center Moskva

016
KRALJI
ULICE

PAPARAZZI ZA REVEŽE

Foto: Jaka Prijatelj

Priloga Društva slovenskih pisateljev Vrabec Anarhist se tako kot spletni portal imenuje po neuklonljivem ptičku iz romana Ivana Cankarja Hiša Marije Pomočnice, ki se je na vsak način hotel prebiti na svobodo in ga lahko razumemo kot simbol večne utopije. Čeprav je vrabček v romanu nesrečno končal, smo ga oživili v prepričanju, da mora biti svoboda temelj družbe in ustvarjalnosti. Prilogo urejata Igor Divjak in Neža Vilhelm.

Foto: Boštjan Pucelj

VINKO MÖDERNDORFER

Pesmi so nastale v minulih covidnih mesecih, ko sem že mislil, da ne bom mogel nikoli nič napisati in zapisati. Pa so se izvile besede in misli in podobe – v skladu z morilskim časom, ki ga živimo. Včasih se mi zdi, da se lahko obupu upremo z artikulacijo obupa. Podoba teme nas opominja, da obstaja tudi svetloba.

nekega dne

nekega dne
se bodo v naše grlo izlile vse laži
jalove obljube vsa izdajstva
hojladri hojhladrom slepega veselja
brezbrižnost in nič ne vidim
nič ne slišim nič ne čutim

čeprav bomo stali na prstih
kot balerine v labodjem jezeru
ne bomo mogli preprečiti
da nam ne bi v usta stekel
gnoj sedanjosti

četudi bomo stopili na stole
in potem na mize
in se povzpeli na nebotičnike
na najvišje skalne vrhove
nam bo vseeno v usta zmezel
ves drek sveta

ker smo popustili
ker nismo bili branik
ampak kloaka

kadar v moji deželi dežuje

kadar v moji deželi dežuje
je tako
kot da dežuje znotraj
kot da pada dež kot solze
ne kot nektar

kadar v moji deželi dežuje
je tako
kot v kakšni baladi
nebo joče zaradi krivic
in oblaki niso prijazni hlačmani
iz risanega filma
ki menjajo garderobo
ko se spreminjajo letni časi

kadar v moji deželi dežuje
je tako
kot da bo prišlo do grla
kot da bo utopilo krhko upanje
in zadavilo sanje nerojenih otrok

kadar v moji deželi dežuje
je tako
kot da se besede laži
spreminjajo v žgoče žveplene kaplje

kadar v moji deželi dežuje
to ni slutnja pomladi
utapljanje je
na dolgi rok

moja domovina

mesto kjer tečejo za tabo
ti pa sploh ne bežiš
ne more biti tvoje mesto

ulica v katero vstopiš
in je ne prepoznaš
ne more biti tvoja ulica

dom kjer ne gori ogenj
ampak sveti led
ne more biti dom za tvoje pesmi

besede ki ne kažejo poti
ampak zidove
ne morejo biti besede tvojega jezika

zemlja ki se črna odpira
namesto da bi cvetela
ne more biti tvoja domovina

v tej deželi se ne bo dalo več živeti

v tej deželi se ne bo dalo več živeti
v tej deželi je preveč
poti resnic pogledov vstran
preveč tistih ki jih poznaš
v tej deželi je preveč slepih ulic
premalo različnih hiš
v tej deželi so besede brez vrednosti
celo beseda dežela ima drug pomen
dež deževje gnijoča voda do grla
v tej deželi iščeš in ne najdeš
izmika se dežela ljudje pogledi
tako malo je zraka
tako veliko je jeze

Foto: arhiv Mestne knjižnice Idrija

TOMAŽ KOSMAČ

Za pisanje ne potrebujem navdiha. Resničnost ga nudi sama od sebe.

V zlatih časih, pred koronavirusom, sem folk mnogokrat povabil na kakšno prireditev. V gledališče, na slikarsko razstavo, glasbeni špil ali literarno predstavitev. Vedno je bilo prvo vprašanje:

»Koliko znaša vstopnina?«

Kakršno koli cifro sem omenil, zmeraj je bila previsoka. Kadar sem povedal, da je dogodek zastoj, so odvrnili:

»Če je džabe, je ziher sranje.«

Izgovora jim ni bilo težko najti, kot v naslednjem primeru:

»Gre z mano kdo na koncert?«

»Kje pa je?«

Zanalašč sem rekel:

»V Ljubljani.«

»Ful rad bi šel, toda predaleč je ... nimam keša ... noga me boli ... naročen sem pri zobozdravnici ... čakajo me drva ...«

Nasmehnil sem se:

»Ni v Lajbahu. Kilometer od tu je.«

Nobeden se ni premaknil in po muzikaličnem doživetju so se naslednje jutro, sedeč v isti oštariji in na istih stoli, pozanimali:

»Kako je bilo?«

»Super!«

»Pizda, škoda, ker nismo izkoristili priložnosti. Obvezno povej, ko se bo spet kaj dogajalo.«

»No, če že vprašate, jutri je ...«

»Fak, pa ravno jutri, ko moram ...«

In tako vse do covida-19, ki Idrije niti ni pretirano prizadel. Številnim je pravzaprav celo odleglo, saj lahko sedaj upravičeno vlečejo staro lajno: Z veseljem bi kam šel, pa se nikjer nič ne dogaja! Hkrati ne pozabijo poudariti, da so že od malega zavezani kulturi. Z vsem srcem. Človeku bi se, prikovani na domove, kar zasmilili, če ne bi segali po telefonu in jamrali:

»Ko bi vsaj imel kaj početi.«

Svetujem:

»Oprimi se kakšne knjige.«

»Ne berem. Iz principa. Literaturo so mi zagnusili v šoli.«

»Pa poglej kakšen film.«

»Brez veze. Nikakvi so. Še posebej slovenski.«

»Pojdi na sprehod.«

»Ne da se mi.«

Kar koli ponudim, se namrdnejo in še preden zavijejo na politiko, namesto njih povzamem:

»Le kdaj bo konec teh ukrepov, da bomo lahko spet omejeni po svoji volji in ne po nareku države ...«

Z Markom Brecljem sva maja 2018, v sklopu spremljajočih dogodkov festivala amaterskih dramskih skupin, gostovala v Kočanih. Breclj je ob brenkanju kitare, kot predsednik Društva prijateljev zmerne napredka, predstavil dejavnosti kluba, jaz svojo knjigo Punk is dead. Zbirko kratkih zgodb je v makedonščino prevedel Darko Spasov, ki je takrat festivalu tudi predsedoval. Organizatorji so nama nudili vse. Od prehrane do hotela, a Breclj je vseeno raje taboril zunaj, saj ga komarji, nasprotno od mene, niso pikali. Sesali so samo kakovostno kri, Markova jim ni teknila. Na dan nastopa sem visel v hotelski restavraciji in Darko me je po telefonu pobaral:

»Kod se obiraš? Televizija te čaka za intervju.«

Pohitel sem ven, naletel na žgoče sonce in zajamral:

»Hudičevo vroče je. Če uporabim hitro hojo, bom čisto prešvican.«

»Počakaj pred vhodom,« je nemudoma sklenil. »Pote bom poslal taksi.«

Prireditveni prostor je bil od hotela oddaljen poldrugi kilometer in pred kamere sem se v slogu največjih zvezd pripeljal z mercedesom.

Čez dober mesec je Darko prišel v Ljubljano. Društvo slovenskih pisateljev mu je za prevajanje naših literatov v makedonski jezik odmerilo rezidenco Daneta Zajca. Obiskal sem ga v tretjem nadstropju stolpnice in za kuhinjsko mizo prižgal cigareto. Takoj je planil k oknu, ga na stečaj razprl in sklatil:

»Prosim, da se prestaviš semkaj.«

Vedoč, da je kadilec, sem se začudil:

»Te moti dim?«

»Ne, ampak v rezidenci je prepovedano kaditi.«

»Rezidenca pa taka,« sem se posmehnil. »Navaden flet v bloku.« Zlagoma sva se premaknila v dnevno sobo. S knjižne police sem vzel neko knjigo in živčno je pokazal na napis: Do not take books! Pohlevno sem jo postavil nazaj in stisnil:

»Bukve so torej nedotakljive, fumati se ne sme. Grem lahko vsaj na sekret?«

»Če voda iz kotlička ne bo stekla,« me je opozoril, »se ne sekiraj. Včasih tudi v kuhinji ne teče. Nekaj popravljajo.«

Bolj za šalo kakor zares sem vprašal:

»So obiski sploh dovoljeni ali tudi s tem kršiš pravila?«

»Pravzaprav so mi namignili, da niso ravno zaželeni.«

»Potemtakem,« sem kategorično zavil k izstopnim vratom,

»bom raje odlil v oštariji. Greš z mano?«

»Itak,« si je oddahnil.

Spustila sva se po stopnicah in s slehernim korakom dlje od rezidence je razpoloženje postajalo boljše. V gostilni sem zapravlil vse fičnike, ki sem jih imel s sabo, in se na nek način počutil kot Makedonec. Njihov standard je resda nizek, ampak obnašajo se plemeniteje kakor mi. Toda tako pač je: Več ko imaš, težje daš.

Foto: osebni arhiv

DAVID BANDEJ: MEJE PANDEMIJE

Približno poldrugo leto se človeštvo bolj ali manj konstantno spopada s pandemijo covida 19, z vsemi posledicami, ki jih slednja prinaša.

Niti v najhujšem znanstvenofantastičnem filmu nismo pred tem časom pričakovali, da bomo deležni ukrepov, kakršni so nepretrgano nošenje kirurških in podobnih zaščitnih mask, policijske ure ali omejitve svobode gibanja. Taki in podobni ukrepi so po poldrugem letu lahko že deležni *post facto* refleksije, za katero je vredno obujati nekaj spominov, ki bi nam omogočili budno spremljanje možnega razvoja strategije spopadanja z virusom in njene učinkovitosti.

Prihajam z območja, ki stoji na robu dveh svetov ali na njunem stičišču. Gorica, mesto, v katerem živim (in ki je ozemeljsko v Italiji), in njena mlajša sestra Nova Gorica, sta pandemijo doživljali v različnih okoliščinah, toda s tako travmatsko izkušnjo, za katero je vredno podati nekaj besed.

Marca 2020, ob razsajanju virusa po Evropi, še posebej pa po Italiji, se je tik pred lastnim odstopom slovenska vlada, ki ji je takrat načeloval Marjan Šarec, odločila, da na vrat na nos, tako rekoč od danes do jutri, zapre vse mejne prehode med Slovenijo in Italijo.

Vse do maja meseca smo se tako prebivalci somestja in obmejnih področij spopadali z enim najbolj restriktivnih zaprtij meje nasploh. Še celo simbolni trg Evrope/Transalpina, ki stoji na presečišču mest – skupnem trgu (ki je tako skupen, da se upravi še nista zedinili o njegovem imenu ...) –, je zapirala dobro utrjena ograja, kjer so se dnevno, ob vseh urah, sorodniki, znanci, celo razklane družine in prijatelji srečevali kot med uro pogovorov v zaporu. Ironija usode: Nova Gorica in Gorica sta kot kandidatki za evropsko prestolnico kulture leta 2025 v letu 2020 pričakovali odgovor pristojne komisije, ki o tem odloča ...

Poleti 2020 se je situacija nekako normalizirala, meje so se ponovno odprle, pregrade so padle, z drugim valom epidemije pa se je vse ponovno zaostri. Tokrat meje niso bile več fizično zaprte s pregradami, ograjami in nasipi, ampak z odloki in dekreti, ki so sicer dopuščali nekaj izjem. Prebivalcem, ki niso bili del teh izjem, v glavnem vezanih na službene ali dvolastniške obveznosti, pa je bil prehod meje dejansko onemogočen. Čeprav brez večjih nadzorov, ki bi povečali v ljudeh občutek ogroženosti in grožnje, so se državljani obeh držav bolj ali manj držali pravil. Vemo pa, da so politične odločitve še daleč od realnega življenja ljudi. Meja je nevidna črta, ki ji včasih narava zmore kljubovati. Vseh prehodov meje dejansko ni bilo mogoče nadzorovati niti v času, ko so bile barikade postavljene fizično. Kdor hoče, najde pot, se glasi pregovor. In v takem primeru se je tudi marsikdo odločil, da bo zavestno kršil pravila, ki so bila skregana z zdravo pametjo: v milijonskih mestih so ljudje prosto krožili, v somestju, ki skupaj ne šteje niti 80.000 prebivalcev, pa smo bili eni ločeni od drugih. Normalno ozaveščen človek vidi, da tak ukrep ni bil primeren ne z zdravstvenega ne s psihološkega vidika. A politični mlini meljejo izjemno počasi. Šele v letošnji pozni pomladi je – po nareku Evrope – prišlo do sprostitve, ko je bil ljudem, ki prebivajo na obmejnem območju, dovoljen prost

prehod do 60 kilometrskega radija od doma. Mimogrede ... med tem časom sta Gorica in Nova Gorica bili izbrani za EPK leta 2025, vsem omejitvam v brk. Morda sta v tem trenutku Rim in Ljubljana končno uvidela, da imata na svojih obrobjih somestje, ki lahko brez političnih implikacij priča o možni evropski bivanjski integraciji v bližnji in daljni prihodnosti, kar postaja počasi cilj, ki ga bo od (in ne do!) leta 2025 treba doseči.

Daleč od tega, da bi vrednotil početje obeh (ali štirih ...) vlad, ki so se v Italiji in Sloveniji zvrstile od začetka pandemije do danes (Contejeva in Draghijeva v Italiji ter Šarčeva in Janševa v Sloveniji), vendar so se meje pandemije najbolj pokazale prav v oddaljenosti, ki jo ima centralna politika do realnosti, ki jo upravlja. Meriti vse z istimi vatli ni vedno najbolj enakopravna rešitev, treba je tudi uvideti in razumeti specifično prostorov, okolij in družbene vpetosti slednjih. Če za Rim kot vele mesto lahko veljajo določeni restriktivni ukrepi, isti v Ljubljani ne bodo imeli učinka; za kakšne manjše realnosti, kot je npr. somestje Gorice in Nove Gorice ali celo kakšna osamljena gorska vasica, pa bodo videti v najboljšem primeru smešni, v najslabšem pa neumni.

Atavistični in naravni strah, ki nas je zajel na začetku pandemije, je bil najprej vezan na zdravstveno stanje posameznika ali napredovanje bolezni. V letu dni je spremenil svojo namembnost. Večino ljudi je postalo strah ukrepov, izolacije ali kazni. Pravil se povečini ne držimo več zaradi zdravja, temveč zaradi bojazni pred kaznijo. Prav tako pa se tudi cepilna ozaveščenost ljudi, ki bi morala sloneti na svobodni in odgovorni izbiri, osredotoča na t. i. Green pass, se pravi na možnost gibanja oz. na dejstvo, da se s cepilnim potnim listom lahko svobodno premikamo po globalnem prostoru. Tudi cepljenje ne postaja več stvar zdravja, temveč osebne svobode. Vse to še enkrat kaže na največje meje te pandemije, ki je prerasla v politični, ne le zdravstveni problem in ponovno pokazala, kako je kralj nag.

Kako se bo vse to zaključilo, seveda ne vemo. A če je v literaturi nezavedna možnost uresničenja realnosti, me spomin vleče na pesem *Il re è nudo* (*Kralj je nag*) italijanskega pesnika, literarnega zgodovinarja in posrednika med slovensko in italijansko literaturo Arnalda Bressana (1933–1996), iz njegovega cikla *Breviario* (*Brevir*), ki ga je med drugim mojstrsko uglasbil Pavle Merkù. Ne tvegam hipotez, a vsak lahko uvidi pretresljivo podobo sveta, v katerem bivamo:

Deček iz pravljice,
ob poznavanju svoje vloge,
ko je videl, da je bil kralj nag,
je ves vesel in prazničen vzkliknil:

»Kralj je nag!«

A so ga linčali.

Tudi dvorjani so bili namreč nagi. (*Prev. D. B.*)

PETRA KORŠIČ

Vsak delovnik je ob pol štirih tata na mizo prinesel dnevni časopis. Na zadnji strani se je prižgala iskrica. Kot otrok sem jo včasih še dolgo nosila s seboj. Zdaj si že leta – med kritiko in esejem, med lovljenjem rokov in branjem, med tišino in tišino – na papirček zapišem mislico, za-mislico, jo izluščim iz svojih premišljevanj. Iz

ozadja: Sedim na klopci. Za seboj slišim dojenčkovo smehljanje. Zdaj prehaja v jok. Ne more(m) še govoriti. Zato kratkice, tako primerne za ta čas. Kratke, izluščene pesmi za centrifugalen, informacijsko prenabit čas, ki kliče po pre-misleku in gibanju k središču, k sebi.

Ko se zavem,
da sem v ringu s strahom,
se osvobodim vloge.

Šele ko zapišem,
postane resnično.

*

Dokler kričimo in jočemo,
je nekaj živega, mehkega pod kamnom,
ki obtežuje naše dlani.

S prvim dežjem drsimo nazaj v nemost.

*

Nas preraščata molk in prepričanje,
da smo molčali z najboljšimi nameni.
Smo ljudje, ki od resničnega življenja
zahtevamo premalo.
Predajamo se kulisi, ki vse mrtvo ohranja.

*

Ljudje slabo prenašajo,
če smo odkriti,
se prehladimo.

*

Predaleč grem,
ko grem preblizu.

*

Ne bojimo se bližine,
ampak nadaljevanja
in minljivosti.

*

Otipavamo oprano tkanino in ne vemo,
da se dotikamo posameznih življenj.
Z dotikom nevede vstopamo
v zgodbe živih in tudi mrtvih.

*

Pišemo, da ostane del dejanskosti,
pišemo, da ostanejo spominska oprijemališča,
pišemo, da se zoperstavljamo izbrisu.
Kaj vse je v pozabi, na pokopališču duha?
Kdo dostopa tja?
Kdo, če ne ta,
ki je to dejanskost ustvaril in jo pozabil ...?
Kdo?

*

Visokoteče besede strmoglavljajo.
Prazne se spuščajo k tlom.
Bruhajte realnost,
ne morete je prebaviti.

*

Svoboda ne hlapi.
Svoboda ponikne pod kožo.
Ko nam črnilo prenika s prsta v kožo,
se polži stisnemo v svoj dom.

*

Otroški jok se oglašja iz sobe, ki je ni,
izza stene, ki ne stoji.
Ta stena – vsakič, ko butneš vanjo,
ta hiša – vsa jecljava in iz neslišanih besed,
stoji trdno.

*

Jok ne ponikne,
če ga ne slišiš,
še ne pomeni,
da ga je beton izničil,
ga naredil – beton.

SSUM.UM.SI

DATUM: _____

V srednji smo se ful časa odločali, kam bi šli na zaključni, preden smo izbrali Sarajevo.

Profesorji so se pizdili nad idejo o Chernobyl-u, ampak mi smo zares hotli tretje oko ali pa pet nog. Tm jest tisto obsevano solato pa pit toksično vodo.

Če bi naši profesorji vedeli, da bo čez pet let genocid Corona sjebu sistem planeta Zemlje, bi nam nabavil enosmerno za v Ukrajino. K da je kej drugač. Narod bi tm zdele čist obično živel. Maske, razkužila, pretirano umivanje (vseh osmihi) rok...

Sevanje je itak povsod, če ni fajzer, je pa 5G haha. Cel planet je fakin radioaktiven.

Iskreno, kaj fali. U skafandrih bi ristanč igrali. Skor tko k tle, k moraš v kafani nositi masko. Tok sm se navadila, da jo skor da ne še doma nosim.

No pač. Šli smo v Sarajevo.

Ker Chernobyl je odpadla, še predn smo glasovali. Mogl smo zbrati normalen plac.

Čuj! Če bi oni vedeli... pomoje bi rajš bli namagneteni od Chernobylske solate kot pa od... kva je že un tading...

...astrazeneca (mogla sm googlat.)

NORMALNOST

TRDINOVI ZAPISKI O SPOLNEM ŽIVLJENJU DOLENJCEV IN BELOKRANJCEV

Janez Trdina (1830, Mengeš–1905, Novo mesto) je eden najpomembnejših predstavnikov slovenskega literarnega realizma. Od leta 1867 do svoje smrti je preživel večinoma na Dolenjskem. Potovanja po Dolenjskem in Beli krajini in opazovanje tamkajšnjih ljudi oziroma njihovih običajev so bili podlaga za njegovo literarno delo in etnografske zapiske. Original zapiskov o spolnem življenju Dolenjcev in Belokranjcev, ki so nastali v 70. letih 19. stoletja, hrani Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani. Zapiski so čakali na objavo 80 let, zato ni čudno, da je Trdina znan predvsem kot avtor bajk in povesti. Opozarjamo bralce, da je Trdinove vroče zapiske treba brati s pridržkom. Njihov avtor jih je ocenil takole:

»Imajo v sebi dosti resnice ali tudi dosti na pol ali tudi popolnoma praznih čenč in govoric. Napisal sem vse, kakor in kolikor sem videl, slišal in pozvedel. Namen teh zapiskov¹ je dobiti podobo pravga značaja slovenskega naroda na Dolenjskem in v to služijo prekrasno ne le resnične prigode in reči, ampak tudi basni, kriva mnenja in laži, katere si pripoveduje ljudstvo o raznih prilikah svojega življenja. Meni ni nikoli le na misel ne prišlo nabirati kroniko škandalov. Vsa data zapisujem le zato, da dobim pravo fotografijo našega naroda, kakšen je v svojem djanju, govorjenju in mišljenju, kakšen v svojih čednostih in napakah, kakšen v svoji sreči in nesreči in kakovi so vzroki in nagibi njegovega delovanja in njegove nemarnosti. To vodilo zahtevalo je zabilježiti tudi satirične ali lažnjive pravlјice in govorice o raznih ljudeh in razmerah, ker se vidi tudi iz njih sočutje in nesočutje našega ubogega naroda, kar smatram za potreben prinesek za njega temeljito poznanje.«²

Če ste razumeli Trdinove opombe in če niste preveč občutljivi, lahko nadaljujete branje.

»Dolenjske vdove najraje love mlade neizkušene, včasih še nepokvarjene fante. V mestu pijo z njimi, dokler se upijajo. Mrhe niso zlepa vinjene, tudi če ga žro po konjski. Tiček je na lepki, zvečer gre se domu, gaji in logi so spotoma povsod, priče ni, tema vlada in zdaj pa udri bajs! Marsikateri revež se je tako že ujel in zavezal z gnjusno, špekulativno kurbo. Včasih začno ta lov še, ko mož živi, pričakovanje in s čarobijami pripravljajo njegovo smrt.« /.../ »Spolni nagon zbuja se tod sila rano. /.../ Stara dekla Meta trdi, da je ni device više od tu – pokaže z roko velikost kakega 5 let. deklīča. Glavni vzrok je brez dvombe čutnice razdražujoče vino, ki se daje otrokom brez mere piti, in pa slabi izgledi staršev, ki se pred deco valjajo zlasti v pijanstvu. Zato tudi starost dandanašnji nobene jedrosti več nima. Ves sok je fuč. Tu je drugačen korenjak nek mož v Riglju nad Toplico. Oženivši se z več kot 80 leti naredil je še tri otroke, dva čvrsta fanta. In zdaj z 90 leti še zmerom opravlja pošteno svojo zakonsko reč. Vzel je svojo 22-letno dekle.« »Moralnost služabnih ljudi je dosti pešava. Brezštevilne dekletke blagoslovil je bog s pankrti. Gospodinja se le malo menijo, kam bi spadala postelja, da ni prilike za greh. Po letu spe mnoge zunaj, v senici, pod kozovcem ali za kakim plotom. Dedci to vedo in pridejo se kurbat, včasih po več k eni, da se nazadnje ne ve za pravega očeta. Grajske dekletke so posebno razuzdane. Dekle se vse vpreko

Rade Nikolić

kurbajo. Nič vredne niso tiste, ki imajo nezakonske otroke – še manj pa te, ki jih nimajo, kajti si jih odpravljajo z vsakovrstnimi zelmi ali pa se jih zato ne prime, ker so proste kurbe, dajejo vsakemu, kateri koli pride. Pregovor trdi resnico, da po povoženi cesti ne raste trava. S kurbanjem je združena tudi ta napaka, da dekletke odpirajo vlačugarjem vrata, ki so večkrat tudi tatovi. Če je pri hiši več dekel, lahko ena okuži vse druge, ako sprejema v posteljo ljubčka in se ongavi z njim blizu njihovih ušes in čutnic. – Mnoge dekleta so tod tako pohotne, da bi pustile nase kozlu ali psu, ko bi imel klobuk na glavi, fantje pa bi se tudi ne branili, ko bi namenili se na kozo ali psico, da ima le avbo nad ušesi. Te in take besede slišal sem od tukajšnjih mater.«

»V semiški župi je narod sebičen, prešeštvovalen, kurbirsk. Dekleta spe na stajah, ljubčki pa po lestvah k njim in udri bajs. V Ameriko jih je šlo že do 500, še več je nemškarjev, ki kvarijo jezik slovenski. Kogar razdraži baba, hajd v Ameriko.«³

Zoran T. Radonjič

¹ Mišljeni so vsi Trdinovi zapiski o življenju Dolenjcev, op. Z. R.

² Janez Bogataj: Trdinovi terenski zapiski – viri za etnološko preučevanje spolnega življenja Dolenjcev in Belokranjcev v 2. polovici 19. stoletja, Zbornik posvetovanja ob 150-letnici rojstva Janeza Trdine, Ljubljana 1980, str. 37.

³ Janez Bogataj, navedeno delo, str. 44–47.

Zdaj hodimo po robu.

Na robu svojega življenja,
ki strmi globoko v smrt.

Na robu živcev,
ki oddajajo zvoke norega hihitanja.

Na robu teme,
ker namen je, da ne vidimo ničesar.

Na robu prepada,
ker ravno padamo vanj.

Zdaj hodiš po robu,
z zaprtimi očmi.

Nina Cigale

zlo & "manjše zlo"

pa eno
za očija
...

Kunta

KORTIZOL

Že lep čas sem se pripravljala na ta telefonski klic, stanje se mi je pač iz dneva v dan nezadržno slabšalo. Kot se v takih primerih rado zgodi, sem upala v prazno in krčevito pošiljala priprošnje vsem svetnikom, obstoječim in neobstoječim, v želji, da bi se stanje uredilo samo po sebi. Jok brate, odpade. Kašelj se je navkljub izbornim molitvam krepil, sama pa sem postajala bolj in bolj šibka. Po stanovanju sem se vlačila kot meglice nad barjem, kava mi ni dišala, otroci so mi najedali živce, da niti ne omenjam psa. Ali moža. Napočil je kratka trenutek, ko sem se ugledala v ekranu samsunga s krvavo podplutimi očmi. Zbrala sem vse prisotne atome moči in se na kavču zravnila kot sveča. Napor je bil nepopisen. Potem sem s tresočimi se rokami pobrskala po imeniku in jo našla. Ha! Svojo zdravnico. Pred leti sem se zanjo odločila po tehtnem premisleku, svoje so doprinesla tudi laskava priporočila mojih prijateljic. Zato me je tudi začudilo, da je v zadevi covid izkazala očitno zadržanost, če ne celo hladnost. Bila sem tako zelo potrebna tolažbe, da bi zanjo celo ubijala. Ampak ali bi res? Zdaj je vse že za mano. Sedim na kavču in zabodeno bolščin v aparat. Zveza je bila nasilno prekinjena, zaslonček je utonil v mrak, jaz pa mobilni živčno prekladam iz roke v roko. V mislih skušam podoživeti pogovor, ki se je pravkar zaključil. Ni se zaključil tako, kot bi si želela. O, ne.

Začelo se je obetavno, tako zelo, da me je upanje prijetno požgečalo po trebuhu.

»Dober dan, Nataša Žigoroza pri aparatu,« sem se predstavila. Že vsaj dva ali tri dni sem dajala od sebe vse in še več od tega, da bi dobila zvezo z ordinacijo. Nobena energija ne gre v prazno. Tudi moja ni šla, navsezadnje so mi namreč blagovolili dvigniti slušalko. Aleluja! Poizkusi so potekali v stilu nonstop zasedene linije in zvonjenja v prazno, dvakrat mi je nekdo celo dvignil slušalko. Ampak po tem, ko sem polna pričakovanja skušala odpreti usta, je bila zveza prekinjena. Dvigalo mi je pritisk in na momente sem se od obnemoglosti in nemoči morala sesesti. Avizo Smetanove Vltave se mi je zažrl v možgane kot nadležna melodija, ki jo slišiš po radiu, pa je potem zlepa ne moreš izbiti iz glave.

Slušalko je tokrat dvignila medicinska sestra. Točno vem, katera. Tista mlada z nogami do pod pazduh, ki je vedno fit, ampak tudi osorna in nepriljudna. Po glasu sodeč je bilo mogoče slutiti ne le, da je naveličana pacientov, mask, covida, ampak, kot vse kaže, tudi mene.

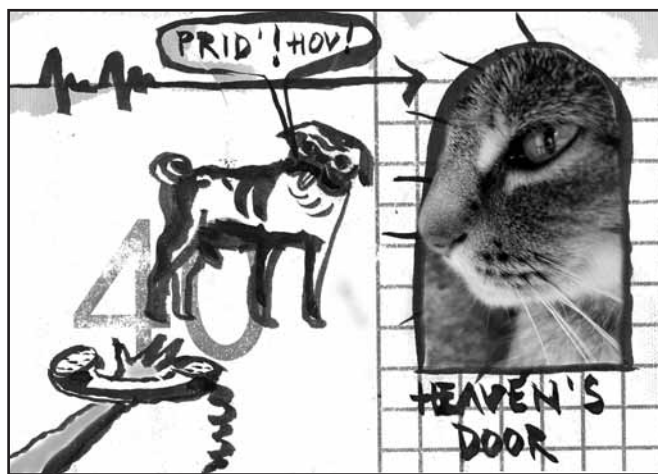
»Gre za življenje in smrt?« je izstrelila. Zmedeno sem pogoltnila slino: »Tako rekoč.«

Kaj pa, če res vzamem konec? sem se vprašala. Misel mi ni bila všeč. Niti pod razno. Zaradi silovitosti možnega izida so se mi zatresle najprej noge, potem pa še glas. Sestra je bila v nasprotju z mano mrtvo hladna, zbrano se je pozanimala: »Kako to mislite? In kaj je sploh narobe z vami?«

A se heca? Kje pa živi? Enega za drugim sem ji začela naštevati simptome, ki jih ni bilo malo in med katerimi sta se med drugim znašli tudi imeni obeh otrok. Covid sta prinesla iz šole. Ženski je pod težo argumentov za hip zastala, zlahka sem si predstavljala njen zategnjeni obraz. 1 : 0 zame. Za trenutek me je prevel občutek nepopisnega zadovoljstva. Potem pa je v slušalki iznenada nekaj kliknilo, zaslila sem žuboreči avizo in potem monolog, ki je kdove zakaj zazvenel zlobno: »Misliš, da si edina tko bolna? Saj nisi pri pravil!«

Pomislila sem, da imam prisluhe. Glede na moje stanje to seveda ni bilo izključeno. Potem pa je ponovno kliknilo in sestra je zbrano, z upočasnjanim in povsem drugim tonom dahnila v slušalko: »Glede na vse, kar ste našli, je morda res korona.«

Za nekaj bežnih sekund sem se pomirila, prijaznost je name delovala blagodejno. Še preden pa sem lahko rekla »mu«, sem bila spet na čakanju. Prav pogrelo me je.

Mojca Ro

»Trapa hipohondrska,« se je do mene priplazil nov sunek, »malo kašeljčka, pa že misliš, da si na smrtni postelji, al kwa?« Frekvence so bile kontra sorazmerne prejšnjim, intonacija je odražala neprekrito zlobo. Nejeverno sem našpičila ušesa. Je vse to res ali se mi samo dozdeva? Nisem utegnila niti zavzdihniti niti si odgovoriti, saj je ponovno zaklikalo. Nekaj je presekalo avizo in tudi mene – na pol, tokrat na optimističen način. Ob prijaznem tonu sem dobila vtis, da jo iskreno zanimam.

»Koliko časa že traja to vaše stanje s simptomi?« Očitno verjame. Morda celo sočustvuje z mano (?). Od olajšanja bi jo najraje objela in poljubčkala.

Namesto tega sem suho odvrnila: »Dober teden.« V bistvu sem želela še nekaj dodati, pa me je spet vrglo z linije. Priklonilo me je kajpak na druge glasovne registre. Zdaj sem jih sicer že poznala, vendar se nanje niti slučajno nisem mogla navaditi.

Sikala je: »Si pa res od sile!, tečnoba stara. Zdej bi pa že lohka došla, da nima nobenga smisla javkat!! Kapiš?«

Gre za zdravljenje s pomočjo šokov? Samo to me je obšlo. Misel je zalebdela nad mano kot balon, Vltava pa se je pretakala po okljukih telefonske slušalke in se stekala v mrtvice. Klik. Spet ona. Ampak katera?

Pomirljivo: »Če je za vami samo teden slabega počutja, morda ne bi bilo odveč počakati še nekaj dni. V tem času se bo izkristaliziralo, kako in kaj.« Bila sem povsem zbegana. Je to zdaj dr. Jekyll ali mr. Hyde? Kdo bi vedel.

Na hitro sem iztisnila par besed, čas za ukrepanje je namreč hitro kopnel: »Čisto zares je z mano hudo. Zelo hudo,« sem šepnila.

»Morem se priti pokazat!«

Mrzek tok Vltave ni obetal nič dobrega. Slutila sem, da me bo vrtinec (ali več teh) slej ko prej nepovratno potegnil v globine. Klik.

»Pa kaj se ti greš?? Baba prtegnena!« Bevskanje se je stopnjevalo.

»A ti ni jasno, da je tale klic sam utvara?«

Sesedla sem se vase. Tudi v resnici sem se napol zgrudila, znašla sem se namreč iz oči z mopsom Ferdijem, ki me je velikodušno zalizal po ustih. Gnus. Ni mi ušlo, da si je maloprej s hvalevredno temeljitostjo (verjetno je k temu nekaj doprineslo tudi ugodje) čedil spodnje pritikline.

Zagotovo že haluciniram, me je obšlo. Oblil me je mrzel pot. In potem vročina. Klik.

Božajoča govorica *prijaznega policaja* me je dotolkla: »Naj vas zvežem z zdravnico? Verjetno bo tako res najbolje.« Saj sploh ni čudno, da sem ostala brez glasu. Avizo je trajal in trajal, nekdo me je vztrajno prevezoval, zaslila sem škrtanje in potem zdravničin blagovozni prošim. Še nekaj časa je vztrajala, ampak kaj, ko ni čisto nič pomagalo. Jaz sem namreč zamrznila. Nedolgo za mano se je to zgodilo tudi z linija.

Mirjam Gostinčar

Kraljevi recenzor:

KNJIGA: IMENOVALI SO JO DVOJE SRC, MARLO MORGAN

»Imenovali so jo Dvoje src je izjemno zanimiva leposlovna pripoved o duhovni odiseji Američanke v Avstraliji, zgodba o pogumni ženski, ki je potovala z avstralskimi domorodci in spoznala čudovite skrivnosti in modrost zelo starega plemena: kako navezati stik z naravo in kako zaupati in verjeti svojemu notranjemu vedenju in vodstvu. Predaja enkratno, pravočasno in pomembno sporočilo vsemu človeštvu: Če se bomo naučili spoštovati vsa živa bitja in živeli v sozvočju z zemljo, lahko rešimo svet pred uničenjem.« Elisabeth Kübler-Ross

Knjiga je pravi biser starodavnih, prvinskih, rudimentarnih modrosti,

ki mejijo na čudeže. Starodavno pleme Aboriginov ali, kot se sami poimenujejo, Resnično ljudstvo z vsem svojim bitjem živi skladno z naravo in najvišjo stvarnikovo enostjo.

Za verodostojno pripoved je treba avtorici izkazati neizmerno zaslugo in občudovanje. Pleme Resničnih ljudi jo je poimenovalo Dvoje src, ker njeno eno srce bije za njih, drugo pa za nas *mutante*, kot nas oni imenujejo. S hvaležnostjo avtorici vam knjigo toplo priporočam v branje!

Aljoša Rode

30 LET SAMOSTOJNOSTI SLOVENIJE

JOCO ŽNIDARŠIČ: LETA PRELOMA

V Cankarjevem domu so na ogled postavili posnetke legendarnega fotoreporterja Joca Žnidaršiča iz časa slovenske osamosvojitve ter dogodkov, ki so vodili do osamosvojitve. Med letoma 1988 in 1991 se je zgodilo marsikaj: JBTZ, protesti, Tone Pavček z Majniško deklaracijo, številni sestanki in seje tako na Slovenskem kot v tujini, plebiscit, dvig zastave na Trgu republike 26. junija 1991, prve predsedniške volitve, desetdnevna vojna in potenje naših najvidnejših politikov v času največje negotovosti. Ni pa vsa razstava postavljena v tako resnem tonu: vmes se najdejo slavlja ob razglasitvi samostojnosti, nazdravljanja in pogostitve, raznorazni kulturni dogodki. Žnidaršič izpostavi tudi slovenske športnike in njihove dosežke. Slovenci smo navsezadnje narod športnikov, pokloni se tudi Triglavu. Prav na njegovo pobudo pa je nastala tudi ikonična fotografija dviga slovenske zastave na slovenski sveti gori, ki jo poobjavljamo, takrat še brez grba.

Foto: Joco Žnidaršič

30: RAZSTAVA FOTOGRAFIJ
SRDJANA ŽIVULOVIČA

V Narodnem muzeju na Metelkovi se je že v mesecu maju odprla razstava s fotografijami fotoreporterja Srdjana Živuloviča. Prednjači obdobje osamosvajanja, se je pa v primerjavi z bivšim sodelavcem iz časopisne hiše Delo Živulović osredotočil na anonimne osebe (edina izjema je posnetek Toneta Pavčka). Na razstavi tako ne boste našli niti enega politika. Zakaj ne? Prejemnik Pulitzerjeve nagrade je povedal, da je junak osamosvojitve pravzaprav množica zedinjenih ljudi, zato so v središču prav oni. Na tej razstavi je v primerjavi z razstavo v Cankarjevem domu tudi več posnetkov iz vojnih spopadov – in njihovih posledic. Človeka pretrse

pogled na trupla, tako živalska kot človeška. Vsako življenje šteje, zato nikar ne govorimo, da jih je v času naše vojne padlo »le nekaj« in da pravzaprav sploh niso vredni omembe.

Pomembno je, da Slovenci, še posebej ob takih večjih obletnicah, obudimo spomine na našo polpreteklo zgodovino, da se čudimo moči in volji posameznikov, ki so se nato združili v množice in končno v odločen narod z odločno idejo in načrtanim ciljem pred seboj. V času, ko se zdi, da smo razdvojeni, je prav, da se ozremo na našo preteklost in pustimo, da nas navdihne. Naj nas splošno optimistično razpoloženje kot je vladalo leta 1991 zajame tudi zdaj.

Kaja Rožman

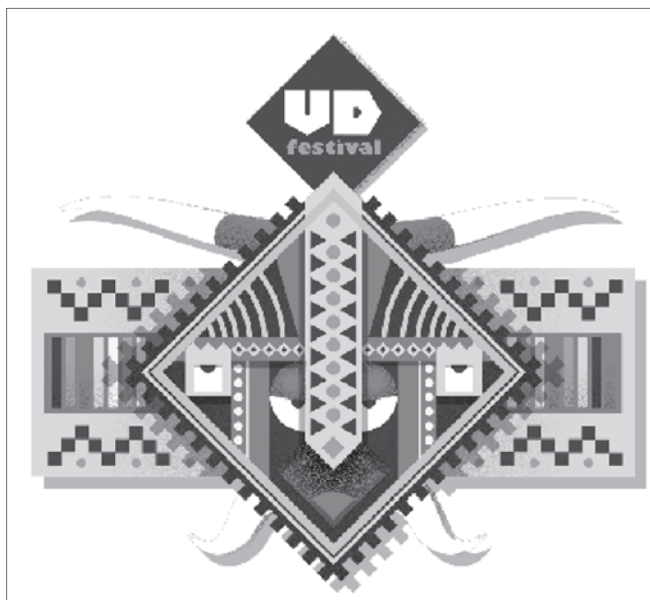
Foto: Srdjan Živulović

FESTIVAL URBANO DEJANJE 2021

Prvi žurerski dnevi v pokoronskem prebujanju so se začeli s ciklom koncertov, zabav in družabnih dogodkov. Festival pooseblja ravno tisto, kar meščanstvo potrebuje, znane obraze in stare prijatelje, čas za plesne korake in vajbe z dekletom iz sosednje ulice. Na enem mestu združuje različne glasbene žanre, od hiphopa, minimala oziroma elektronske glasbe, do etna, trapa in rokenrola.

Začne se junija in vsako leto z vmesnimi premori poteka vse do septembra. V avgustu in septembru bodo na odru nastopili TBA, MRFY, Matter, Koala Voice, Čedahuči, Fed Horses & Dagi ter Klemen Klemen. Junija pa so na vrtu ljubljanskega bara Čin-čin svoje talente sprostili Vlado Kreslin, Hamo & Tribute 2 Love, Jokerout in UMEK.

Festival, katerega korenine segajo v 2015, je namenjen povezovanju različnih glasbenih umetnikov in družbenih subkultur v realizirani ideji. Osrednje vodilo in smoter festivala sta združevanje umetniških področij in družbena implementacija kulturnih umetniških izdelkov. Sicer letos zaradi ukrepov nekateri dogodki niso bili izpeljani v celoti, vseeno pa velja omeniti možnost, da lahko ustvarjalci svoje izdelke in kreacije prinesejo na festival in jih tam tudi razstavijo, predstavijo in prodajo. Umetnine se lahko nanašajo na modo in oblikovanje oblačil ali nakita, skice, risbe, slike, kiparske in lesene izdelke ter druge umetniške upodobitve.

Vir: UD

Ob vsem omenjenem se izvaja tudi pester kulturno-športni program: urbano skiciranje, gverilsko kvačkanje, sestane grafitarjev, čas za BMX, šola skejtanja in šola za disko jokerje z drugimi šaljivci.

Čofko

027
KRALJI
ULICE

KNJIGA: TRI SKODELICE ČAJA, GREG MORTENSON & DAVID OLIVER RELIN

Prebral sem knjigo Tri skodelice čaja, ki me je nagovorila in pripravila k razmisleku. Odločil sem se, da jo delim z vami in vam pokažem poti, ki drugače ostanejo skrite naši duši.

Mlad plezalec Mortenson se odloči, da osvoji najvišji vrh himalajskega gorovja. Med burnim potovanjem ga pot popelje med tamkajšnje ljudstvo v pakistanski vasi Korfi. To je trdoživo ljudstvo, revno, preprosto, a odločno, da kljub napadom sovražnika vztraja na svoji zemlji. Ko se Mortensonov vzpon izjalovi in ekspedicija komaj preživi, v času okrevanja pridobi spoštovanje vaščanov, saj kot bivši vojaški bolničar pomaga marsikomu. Nekoč ga vaše starešine sprejmejo k obredu pitja čaja. Najprej se pripravi napitek, razdeli, nato pa se dvakrat zalije z močno oslajeno vročo vodo (od tod tudi naslov Tri skodelice čaja). Med to iniciacijo se rodi Mortensonova obljuba, da bo zgradil šolo za deklice, saj je izobrazba njihov edini izhod iz bede. Vendar to ni preprosto, kajti v teh koncih se ne šolajo niti moški, kaj šele deklice, katerih delo je skrbeti za može in svoje domove. Moške za svoje člane novačijo pripadniki medrese, verske šole, in jih na silo spreminjajo v teroriste.

Bojevniki medresa so mladeniči, izučeni za teroristične akcije, če hočete, fantje, ki so tako natrenirani, da lahko nase obesijo 50 kilogramov eksploziva in vkorakajo v najbolj obljudeno stavbo, na trg ali postajo in se preprosto razstrelijo. Ja, grozno močno orožje in v tem svetu zelo nevarno in strahospoštovano. Ti fantje so tudi čislani bojevniki, katerih sablja precizno, hitro in tiho opravlja svoje delo. Mortenson se odloči z izobrazbo pomagati tudi njim. Seveda pa je težava, kot vedno v tem našem svetu, v denarju. Kako zbrati sto tisoč dolarjev za nakup gradbenega materiala in kako ga sploh spraviti v to vasico? Da ne govorimo še o starešinah in veljakihi, ki Mortensonu mečejo polena pod noge. Kljub vsem težavam, vključno z ugrabitvijo, uspe v svojih namerah. Tu me nagovori pregovor: če si nekaj iskreno želiš, celotno stvarstvo poskrbi, da se uresniči. Mortenson tako na koncu ne zgradi le ene šole za pakistanske deklice, ampak ogromno šol za tamkajšnjo mladino in se z inteligenco bori proti revščini in vojni. Zgodba nas pelje od gorskih podvigov pa vse do številnih šol, ki jih postavi z doniranim denarjem (tudi od umirajočih bogatašev, ki si želijo pred smrtjo nekaj

prispevati k boljšemu svetu). Kjer je volja, je pot, bi rekel. Knjiga, ki bi jo vsakomur priporočil in jo praktično pogoltnes pred spanjem.

Robi Ž.

POD TO LEPO GORO ZELENO

Kaj pa, če svet, v katerem živimo, sploh ni resničen? Kaj pa, če je vse samo ena velika laž? Težko je verjeti svojim očem, ko gledamo svet okoli sebe. Hrana za kokoši je dražja kot piščančje meso, številke so dragocenejšje kot odnosi z lastnimi otroki. Na delovnem mestu v demokratični družbi ni demokracije. Ima otrok kakovostno življenje, če sta starša večinoma odsotna zaradi službe? Prek ekranov nam znanstveniki ponujajo majstr zobno pasto in kremo proti staranju. So starci res odveč? Pesnik naj umre, če hoče doseči slavo, stotinke sekunde in število doseženih košev so bolj cenjeni kot izraz spontane genialnosti. Na srečo je Mozart že davno mrtev. Kaj pa tisti, ki še nismo te sreče?

Čemu je vse to podobno? Ali živimo v narobe svetu ali pa v laži, v resnici prav gotovo ne. Zdi se, kot da smo priča zadnjim dnevom nekega časa, ki je zdaj že preteklost. Najsi bo gripa, viroza ali kuga, v njeni senci se končno zavedamo, da se nam čas izteka. Izteka s prvim vdihom na tem svetu in vse, kar imamo, je čas, ki ga tako radi zapravljamo za nesmiselne dejavnosti, med katerimi najuglednejše mesto zavzema tek za novci, sicer nam grozi izpad iz igre, izgon iz sistema, ko nimamo več ničesar drugega kot le še svoj čas. Kako torej izkoristiti teh nekaj trenutkov, kar nam jih je še ostalo? V službi za minimalno plačo, na demonstracijah, v trgovskih centrih ali pa raje v družbi bližnjih? Vremenska napoved pravi, da nas morda kmalu spet čaka prisilno družinsko življenje, sožitje članov istega gospodinjstva. So nam bližnji, s katerimi prebivamo, res bližnji ali tujci, med katerimi smo najbolj tuji ravno sami sebi?

Če je vse laž, kje je torej resnica? Morda ravno v tem, da sami sebi nikoli ne moremo pogledati v obraz, da se s samim seboj ni mogoče soočiti. Še ogledalo nam laže: v njem vidimo le svoj odsev. Vse druge pa vidimo z lastnimi očmi, ki jim včasih komaj verjamemo, še posebej takrat, ko v drugih vidimo odsev svojih dejanj. Besede, ki jih uporabljamo za opisovanje drugih, največ povedo o nas. Le kaj bo o nas reklo ogledalo? Kdo smo mi, kdo so oni? Oni, ki nas spodbujajo in nam pomagajo, da ustvarjamo

Foto: Humusak

svet takšen, kakršnega vidimo danes. Očem morda res ne verjamemo, želodec pa se ves čas zaveda krute resnice. So oni politiki z imeni, lastniki kapitala, sive eminence, stare rodbine, bankirji? Lisica zajca, zajec mačko, mačka miško, miš pšeničko pod goro, pod to goro zeleno. In kdo smo mi? Smo res zgolj neuki potrošniki, ki konzumiramo vse, kar nam nasujejo v korito? Smo morda živina, ki se ravnokar zbira v ogradi in žigosa? Ali smo ljudje, ki zavestno živimo v sedanosti, se s spoštovanjem spominjamo preteklosti in odgovorno gledamo v prihodnost?

Pod to lepo goro zeleno.

Zuluf

GRŠKE ČRKE

Pravijo, da bo spet epidemija. Da bo verzija delta. Alfa, beta, gama, delta. Še malce pa bom znala celo grško abecedo na pamet!

Kaj pogrešam? Pogrešam koncerte, malce manj šumenje v ušesih naslednji dan. Pogrešam ponedeljkove skupine. In skupino na pivu. Pa tisto, ko lahko koga pobožaš. Pa ga objameš. Pogrešam potovanja. In tisti občutek, ko po svetu hodiš z nahrbtnikom na ramah. Vonj po borovcih. Neudobne stole na letališču. Avanture. Metulje v trebuhu pred vzletom letala. Vroče sonce v tujih državah. Zakotne gostilne. Pa improvizacije domačinov. Recepte. Pekočo hrano. Neumne šale. Tisto, ko ti kolegica reče: »Ej, imam dopust, a greva kam?« Ko računaš, kaj boš jedel naslednjih par tednov, ampak ti ni žal, ker vidiš svet. Ker preračunaš vsak cent, da kupiš tisto karto.

Kupila sem električno kitaro. Pa na tone volne. In če ne bo tega kmalu konec, bom postala Jimmy Hendrix v volnenem ekscentričnem puloverju.

Foto: Jaka Prijatelj

Dejmo, svet, pejmo nazaj v normalo!

Jojo

Izza rešetak:

REZERVAT: DNEVNIK OBSOJENCA 0-118/2015

Ta dnevnik je resnična zgodba življenja v ZPKZ Ljubljana, Povšetova ul. 5. Pisati sem ga začel 26. 4. 2015. Naj vam bo v veselje brati ga in naj vam nekaj da, kaj koristnega. Glede na to, da se najde v njem tudi kaj nepojasnjene, čudnega, nedorečenega, naj vas ne bo sram. Vprašajte. Moj elektronski naslov vam je vedno na razpolago: taubi66@gmail.com.

Sobota, 13. 6.

Športni dan: gorsko kolesarstvo, rokomet in za konec še nogomet. Najbrž se komu to zdi bolano in brez veze, ampak tu ti takšno dogajanje lajša dihanje, še posebno če imaš v sobi eksperta, kot je Mare. Ne le da obvlada vse športe, ampak tudi tehnike, dele koles, dele teles in celo dele igrišč in žog. Ni kaj, tako sposoben človek se rodi le enkrat na tisoč let. Sicer sem mu malo pariral z neumnimi in neumestnimi in tako je dobra volja v sobi trajala ves dan.

Zvečer smo se spravili na Sebo. Na TV Dnevniku je bila parada ponosa in on je začel takoj nabijati zoper homoseksualce, kar smo takoj zagrabili in ga začeli vabiti in strašiti, da kaj bo ponoči. Tip se je tako vživel, da je bilo že kar noro. Ampak brez skrbi, on tako ponoči ne spi. Sedi na pogradu kot mrhovinar. S pobrito glavo, suh kot dahavec, obračajoč tisti možganski radar. Ko se ponoči zbudim, da grem na sekret, se počutim kot v horor filmu. Potem pa, ko se mu ne da več sedeti, se kot duh sprehaja po sobi, sedi za mizo in je. Nič kaj zanimiva družba.

V meni pa čustva kot morski valovi. Od plusa do minusa. Od osebnega razpada do obnovitve in osebne gradnje. To so vsekakor prevelike skrajnosti za eno samo glavo. Kako preiti preko tega normalen, mi še ni kapnilo, zavedam se le, da se je v 20 letih vse blazno spremenilo. Tako v sanatoriju kot v meni. Je to normalno? Kakor za koga. Za zaprto številko vsekakor ni. Dnevi tečejo, enkrat hitro in drugič počasi. Vendar v glavnem počasi. Ta pametni bi bili polni idej, a jaz sem neumen in teh idej ne sprejemam. Bežim pred njimi. Na TV gledam žogarijo in se istovetim s temi otroki. Zakaj pa ne?

Nedelja, 14. 6.

Še en teden je mimo. Bujenje ob 8.30, jutri že ob 6.00. Le zakaj nisem doma, da bi spal do 14.00 ali še dlje? Tako pa že zjutraj televizija in dolgčas. Evropsko prvenstvo bog ve česa in zamorjeni pogovori. Obiski in pljuvanje po paznikih, ki enkrat dovolijo pakete in drugič ne. Samo bog ve, kako gre ta zakon in kako ga razumejo. Meni se zdi, da vsak po svoje, in tako se tudi obnašajo.

Največji šus je doživel Novi, ki mu je žena že včeraj prinesla paket, pa ga niso sprejeli. Rekli pa so ji, da ga danes bodo. Sanja svinja koruzo. Tudi danes ga je prinesla zastonj. Ni kaj, preprosto se mora človek sprijazniti s tem, da živi v sanatoriju. Ali po domače: pusti pamet zunaj, sleherni, ki vstopaš. Tu so

Foto: #dežvobraz

029
KRALJI
ULICE

namreč tako kontradiktorni, da so za zgled vsemu svetu. A le z malo pameti se da manipulirati tudi z njimi. Zakaj? Preprosto, iz principa! Zato da sam sebi dokažeš, da si sposoben, čeprav ti rezultati ne prinesejo neke velike slave.

Največji šov danes je bila nogometna tekma med Slovenijo in Anglijo. Ko je Slovenija povedla, se je po hiši zaslišal direndaj, kot bi predsednik države razglasil amnestijo za vse. No, ta amnestija je bila hitro pozabljena, saj so Angleži dvakrat zadeli. A ko so Slovenci izenačili, spet dretje, kot bi pazniki prinesli v sobe pivo za razvedrilo. Noro! Po zmagi Anglije smo ostali na vodi. Jebat ga, tudi to je tekočina. A pomembno je, da je ura in pol minila v šusu. Kako malo je potrebno, da je človek srečen, le školjko rabi, ko ga srat tišči. Ja, res. Ob majhnih zadovoljstvih mine dan dosti hitreje.

Zvečer je padal dež in naša savna se je končno ohladila na temperaturo, na kateri lažje dihamo. Tudi to je olajšanje. Vsaj za moje živce. Res. Ko bi le padalo vso noč. Ta glasba pomirja in me hitro uspava, kljub vsemu dreku okoli mene.

Taubi

»NA ULICI JE VERJETNO TEŽKO OHRANJATI ZASEBNOST?«
ROBI: »AH, TO NI PROBLEM. KO SI NA ULICI, VSI GLEDAJO STRAN!«

KU

NOČNA MORA

Na oddihu v visokogorju, kjer sem julija preživel počitnice, me je tlačila nočna mora. Sanjal sem, da sem se zbudil in ugotovil, da sem doma pozabil predpisano terapijo, metadon. Zgrabila me je panika. Začel sem planirati spust, preračunal minute, predvsem pa, kako bom dejstvo, da sem odvisnik, prikril pred svojo izbranko.

Prepoten sem se iztrgal iz objema sanj. Vzravnal sem se, panika ni popuščala. Punca je mirno spala dalje. Ozrl sem se skozi okno proti Studorskemu prevalu. Koliko časa bom potreboval do Ljubljane? Kakšen razlog naj ji natvezim, da bo moj odhod zvenel karseda verjeten? Spraševal sem se, kaj mi je tega treba.

Ko sem se docela predramil, sem se počasi umiril. Um se je zbistril. Gledal sem dvatisočake in olajšano ugotovil, da so bile to le sanje. Zavedel sem se, da je že dolga leta moja nova normalnost prebujanje brez strahu pred krizo. Da že celo večnost abstiniram. Da sta heroin in metadon preteklost. Da živim urejeno in zdravo življenje. Da moram pozabiti na preteklost in živeti v sedanjosti.

A pri meni to ne gre tako zlahka. Nisem si še odpustil vseh izgubljenih let. Ne znam si. Okolica je to že zdavnaj storila. Nihče me ne obsoja. Bodrijo me. In mnogi me v tem novem življenju menda celo malce spoštujejo. Tudi partnerka pozna

Studorski preval

Foto: osebni arhiv

mojo preteklost. Vendar je glas slabe vesti še kako živ v moji glavi. Kljuva me vsak dan, in čeprav je utrujajoč, sem se z njim naučil živeti.

Moram reči, da sem danes srečen in da živim življenje, ki bi si ga najbrž marsikdo želel. Za to novo normalnost sem resnično hvaležen.

Hermit

KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. OB VSAKRŠNI URI JIH LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128, NA UREDNISTVO@KRALJULICE.ORG ALI NA NAŠ FACEBOOK PROFIL. VABLJENI H KOMENTIRANJU!

Facebook, 29. 6. >> Gospod, ki prodaja Kralje v Štepanjcu (#837), je zelo prijazen in olikan. Vsak dan me pozdravi, ko grem v Lidl. Kdaj mu dam drobiž, vedno se zahvali in mi zaželi lep dan. Pravi car! Uroš

SMS, 25. 6. >> Pozdravljeni, rada bi pohvalila prodajalca #763. Res zelo prijazen gospod, ki v Novi Gorici vedno zaželi srečno in lep dan! Prav vesela sem, da imamo tudi na Primorskem možnost kupiti časopis. Hvala! LP Ina

SMS, 30. 6. >> Št. člana 839: Hvala za prijaznost, gospod. Če vas le srečam, kupim pri vas.

SMS, 5. 7. >> #672 je vreden pohvale za nevsiljivo prijaznost. Vedno je tudi moj dan lepši, ko se, čeprav na kratko, srečava. Želim mu vse dobro. Na mnoga srečanja. LP VV

Facebook, 8. 7. >> Pozdravljeni! Po tem, ko sem prebrala zanimiv članek Zaradi

kavbojk ob življenje (KU #180, op. ured.), sem si želela ogledati dokumentarni film Alternative Rock & Roll Years, ampak ga ne najdem nikjer na internetu. Mi lahko kako pomagate? Lep pozdrav z Obale. Sabrina

Facebook, 9. 7. >> Super ste! Zanima me, kje bi se dalo kupiti vaš časopis? Sem iz Gorenjske. LP Matjaž

Na Gorenjskem lahko časopis kupite v Kranju, Kamniku, Domžalah, včasih tudi v Škofji Loki in na Jesenicah. Je pa težko reči, kdaj so naši člani in članice na svojih izbranih prodajnih mestih. Uredništvo

SMS, 9. 7. >> Pozdravljeni, zelo bi pohvalila prodajalca #867 pred Sparom v Domžalah, saj je vedno spoštljiv, poklepetu z otroki in vsemi, ki pridejo mimo. LP Lara

SMS, 12. 7. >> Skinny, hvala za iskreno izpoved v članku Maska: Iz svetega evangelija po človeku. Hvala za Gogijevo

filozofijo in hvala za lepo zgodbo Nasvet pijanca. Iva Tisa

SMS, 14. 7. >> Pozdravljeni, rada bi se samo zahvalila prodajalcu #839 ker je časopis ponujal na vljuden in nevsiljiv način ter mi z nasmehom v očeh in lepimi željami polepšal dan! LP Zarja

SMS, 17. 7. >> Spoštovani. V Kamniku pred znano trgovino dostikrat prodaja časopis punca. Vedno, ko je kdo od kraljev tam, ga kupim. Članke preberem tudi otrokom, prav je, da vidijo dlje od vate, v katero so zaviti. Vse pohvale in le tako naprej. Vaš zvesti bralec Peter. LP

SMS, 19. 7. >> Pozdravljeni! Kupila sem zelo zanimiv izvod Kraljev ulice #181, julij 2021. Pozdravljam sodelovanje KU in spletnega portala DSP Vrabec Anarhist. To sem morala povedati. Pa da je prodajalec #778 pred Merkičem na Rakovniku zelo prijeten. Uspešno še naprej! Suzana

MILOŠEV FOTO KOTIČEK: NOVA NORMALNOST, 2019

www.instagram.com/stosicmilos/, www.facebook.com/milos.stosic.965

Foto: Miloš Stojić

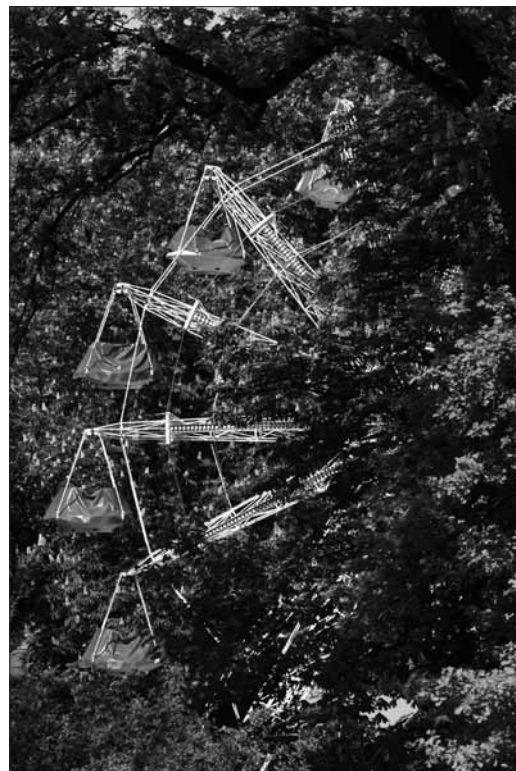

Foto: Miloš Stojić

Foto: Miloš Stojić

Foto: Miloš Stojić

Foto: Miloš Stojić

Foto: Miloš Stojić

KLIC

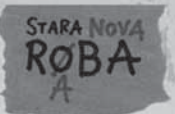
032
KRALJI
ULICE

Telefon je zazvonil ob pričakovani uri in na zaslonu se je izpisala pričakovana številka, pričakovano ime. Zvonjenje je trajalo par krepkih sekund dlje, kot bi pričakoval. Obrnil sem se na drugi bok. Naslednjič je zazvonilo kake pol ure kasneje, in tudi to pot zvonjenje kar ni hotelo ponehati. Klic, ki bi moral napolniti moj opusteli bančni račun in moje življenje do jeseni zaposliti z nekaj smisla in akcije. Tretjič je zazvonilo popoldne in tokrat prvič ni zvonilo do konca. Četrtrič je zazvonilo naslednji dan. Nisem pričakoval, da sploh bo še četrtrič. In petič tudi res ni več zvonilo. Bil je maj, spomnim se, kot bi bilo danes.

Samar Kandič

Foto: SK

www.robaraba.si

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV

**“STVARI, KI SO VAM ODVEČ,
AL JIH MATE PREVEČ,
NISO POŠKODOVANE
IN JIH JE ŠKODA ZAVREČ,
LAHKO PRIPELJETE K NAM.”**

Info:
Zadruga Stara roba, nova raba
Poljanska c. 14, Ljubljana, 059 010 075
zadruga@robaraba.si
Pohištva ne sprejemamo.

Zadruga je socialno podjetje, ki deluje po principih skupnostne ekonomije. Povezuje odrinjene osebe, ki s ponovno uporabo zavrženih stvari, ustvarjajo nekaj zase, za širšo skupnost in za okolje. Vsak vaš podarjeni predmet in nakup pomenita podporo Zadrugi, ki je namenjena zaposlovanju brezdomnih in ostalih socialno ogroženih oseb.

KUPIMO VSE, KAR JE ZASTONJ, IN PODARIMO NAPREJ PO SIMBOLIČNI CENI!

NEVID(E)NA LUBLANA

Vodniki ce z brezdomno izkušnjo vam preko pripovedanja zgodb predstavijo večplastnost brezdomstva in svoje izkušnje z ulice.

Pohod poteka v manjših skupinah 3-10 oseb. Traja 1,5-2 ure. Prispevek za turo po osebi znaša 6 € za dijake, študente, upokojence in nezaposlene ter 8 € za zaposlene. Možne so tudi individualne ture za katero prispevek znaša 15 €.

ZA PRIJAVO NAM PIŠITE NA:

- TURE@KRALJIULICE.ORG
- FACEBOOK NEVIDENA LUBLANA

OGLASNA DESKA

Skočite v PRP trgovinico na Poljansko cesto 14 ali v butik in skladišče v Studenec 41. Tam boste našli lončke za rože, okraske, knjige, slike, igrače, umetnine in starine. Ni, da ni, ker mi kupimo vse, kar je zastoj, in podarimo po simbolični ceni. Lahko nam tudi kaj donirate. Več na www.robaraba.si.

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihiatričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zainteresirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

Uspešno poučujem angleški jezik.
Gregor: 051 732.740

Društvo Kralji ulice se za donacije v mesecu aprilu zahvaljuje:

- pekarni OSEM,
- slaščičarni ZVEZDA,
- društvu LAJKA za hrano za pse,
- fotostudiu FOTO GRAD za pet kupončkov za fotografiranje,
- Društvu za zaščito živali Ljubljana za hrano za domače ljubljence,
- društvu ACT Slovenija in pizzeriji TRAPPA za tople obroke,
- društvu HUMANITARČEK za bone za malico,
- ROŽLETU za jajca,
- podjetju VIVAPEN za potiskane kemične svinčnike,
- portalu DOBRODELKO za sanitetni material in higienske izdelke in
- vsem dobrim ljudem za oblačila, obutev, hrano in denarna nakazila.

Se priporočamo za naprej.

Podari knjigo in jo prinesi na Kralje. Pražakova 6, 1000 Ljubljana.
Pon.–pet. 8.00–15.00.
Tel.: 059 022 503

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek 10.00–10.45 v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli! (Zaradi epidemije se rekreacija trenutno ne izvaja.)

033
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

**GORENJEČ IN ŠTAJEREČ SE NIKOLI NE RAZUMETA,
A SE VEDNO ZMENITA!**

ČURI

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	1

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke

Naslov:_____

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite do konca tekočega meseca na urednistvo@kraljiulice.org ali na naslov Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana in se potegujte za štiri CD ploščke Balade na bledecih tleh, izvajalcev Kvinton & Borut Gombač. Iskrene čestitke nagrajencem in nagrajenki pravilno rešene junijske nagradne križanke, ki so: Boris Paja iz Maribora, Marijan Zgonc iz Ljubljane, Anton Bizjak iz Framar in Milka Kolarič iz Zgornje Korene.

Št. 182

**AVGUST
2021**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI ULICE

»Svet je zapadel v novo, globalno igro, imenuje se pandemija in zdi se, da pred njo nihče ni varen. Igraš jo, tudi če tega ne želiš, vstopiš vanjo, če živiš v družbi, pa tudi če so tvoji stiki z zunanjim svetom zgolj virtualni.«

Špela Razpotnik